



**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

6

YANVAR-İYUN

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

M Ü N D Ə R İ C A T

I	MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR	5
	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında ölkənin iqtisadi və sosial inkişafının makroiqtisadi göstəriciləri	5
II	REAL SEKTOR	
	Ümumi daxili məhsul	12
	Sənaye	15
	Tikinti	38
	Kənd təsərrüfatı	45
	Nəqliyyat	52
	İnformasiya və rabitə	55
	İstehlak bazarı	56
	Əmtəə bazarı	57
	İctimai iaşə xidmətləri	62
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	63
	Qiymət indeksləri	66
	Kredit qoyuluşları	80
	Məşğulluq və işsizlik	82
III	DÖVLƏT SEKTORU	
	Dövlət büdcəsi	88
IV	XARİCİ SEKTOR	
	Xarici ticarət	92
V	İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR	
	Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası	98
VI	SOSİAL SEKTOR	
	Əhalinin gəlirləri	120
	Əməkhaqqı	121
	Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi	122
	Demografik vəziyyət	124
	Əlavələr	127
	Metodoloji izahatlar	147

Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 6
13 iyul 2023-cü il

2023-cü İLİN YANVAR-İYUN AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 60,3 milyard manatlıq və ya 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0,5 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 2,1 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 3,1 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 43,7 faizi sənaye, 9,2 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 5,9 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,6 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 4,7 faizi tikinti, 2,3 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,6 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 17,7 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,3 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 5946,9 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında 34,7 milyard manatlıq və ya 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,6 faiz az sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 2,3 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 6,5 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 69,5 faizi mədənçıxarma sektorunda, 25,3 faizi emal sektorunda, 4,4 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,8 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda əmtəəlik neft hasilatı 7,7 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 3,2 faiz artmışdır.

Emal sektorunda ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 2,0 dəfə, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 88,9 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 48,7 faiz, kağız və karton istehsalı 35,7 faiz, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 34,9 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 33,3 faiz, içkilərin istehsalı 26,5 faiz, neft məhsullarının istehsalı 23,0 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 21,5 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 20,3 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 16,0 faiz, qida məhsullarının istehsalı 11,9 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 10,9 faiz, mebel istehsalı 7,2 faiz, tütün məmulatlarının istehsalı 7,0 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 6,4 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 3,1 faiz artmış, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 16,5 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 18,8 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalı 27,3 faiz, sair sənaye məhsullarının istehsalı 29,0 faiz, geyim istehsalı 32,9 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 33,7 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 37,2 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 3,6 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 17,0 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 iyul 2023-cü il vəziyyətinə 881,6 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının yığımı davam edir. İyul ayının 1-nə kimi qarğıdalı da daxil olmaqla tarlalardan 2074,6 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,1 faiz az dənli və dənli paxlalı bitkilər, 431,3 min ton (1,9 faiz çox) kartof, 831,2 min ton (4,6 faiz çox) tərəvəz, 111,7 min ton (3,1 faiz çox) bostan məhsulları, 161,1 min ton (7,1 faiz çox) meyvə və

giləmeyvə, 882,0 ton (6,9 faiz çox) tütün, 546,2 ton (36,0 faiz çox) yaşıl çay yarpağı yığılmışdır.

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında diri çəkiddə 285,4 min ton ət, 1122,9 min ton süd, 1107,4 milyon ədəd yumurta, 14,0 min ton yun, 356,6 ton barama istehsal olunmuşdur. 2022-ci ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə ət istehsalı 3,1 faiz, süd istehsalı 2,7 faiz, yumurta istehsalı 12,0 faiz, barama istehsalı 5,1 faiz artmış, yun istehsalı isə 2,8 faiz azalmışdır.

2022-ci ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 3,4 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları istehsalı 3,7 faiz, bitkiçilik məhsulları istehsalı 3,0 faiz artmışdır.

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında **əsas kapitala** 7148,3 milyon manat məbləğində, yaxud 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 10,4 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 21,4 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 4,2 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 4322,9 milyon manatı və ya 60,5 faizi məhsul istehsalı sahələrinə, 2426,6 milyon manatı (33,9 faizi) xidmət sahələrinə, 398,8 milyon manatı (5,6 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 5208,9 milyon manatını və ya 72,9 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 5048,7 milyon manatı və ya 70,6 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında 109,2 milyon ton **yük** və 894,4 milyon **sərnişin** daşınmışdır. 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 6,4 faiz, sərnişin daşınması isə 17,3 faiz artmışdır. Yüklərin 55,7 faizi avtomobil, 31,7 faizi boru kəməri, 8,4 faizi dəmir yolu, 4,1 faizi dəniz, 0,1 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır. Sərnişinlərin 87,3 faizi avtomobil, 12,2 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 1429,6 milyon manatlıq xidmətlərin 76,4 faizi əhali sektoruna aid

olmuşdur. 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 12,9 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 83,0 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 26312,6 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 5328,1 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 3,0 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 15,1 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 14842,9 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 11469,7 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2023-cü ilin yanvar-may aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 19602,3 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 12763,6 milyon dollarını və ya 65,1 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 6838,7 milyon dollarını (34,9 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 5924,9 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2022-ci ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 8,2 faiz azalmış, real ifadədə isə 2,3 faiz artmışdır. İdxal real ifadədə 11,1 faiz artmış, ixrac isə 0,5 faiz azalmışdır.

2023-cü ilin yanvar-may aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2022-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 22,1 faiz, real ifadədə 18,3 faiz artaraq 1465,8 milyon dollar təşkil etmişdir.

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında **istehlak qiymətləri indeksi** 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 112,7 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 115,1 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 111,4 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə 110,5 faiz təşkil etmişdir.

2023-cü ilin yanvar-may aylarında muzzdlu işçilərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 11,1 faiz artaraq 916,8 manata çatmışdır.

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 14,7 faiz artaraq 37,9 milyard manat olmuşdur.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında **dövlət büdcəsinə** 15480,0 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 14063,3 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 1416,7 milyon manatlıq profisit yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2023-cü il iyun ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 21285,5 milyon manat təşkil etmiş, onun 17631,7 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 2,3 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2023-cü il iyun ayının 1-nə 12400,7 milyon manat olmuşdur.

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə **orta məzənnəsi** 1,70 manata, 1 Avroya – 1,84 manata, 100 Türk lirəsinə – 8,62 manata, 100 Rusiya rubluna – 2,21 manata bərabər olmuşdur.

2023-cü ilin yanvar-may aylarında **əhalinin sayı** 20912 nəfər və ya 0,2 faiz artaraq 2023-cü il iyun ayının 1-i vəziyyətinə 10148057^{*)} nəfərə çatmışdır.

^{*)}Azərbaycan Respublikasının Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdirildiyi ərazisindəki əhali istisna olmaqla.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları, faktiki	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2022-ci ilin yanvar-iyun ayları 2021-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	60 302,1	100,5	106,2
o cümlədən qeyri neft-qaz ÜDM	36 153,0	103,1	109,6
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	5 946,9	99,9	105,7
Sənaye məhsulu, milyon manat	34 746,3	98,4	102,1
o cümlədən qeyri neft-qaz sənayesi	8 578,7	106,5	111,5
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	7 148,3	110,4	100,7
o cümlədən qeyri neft-qaz sektoruna	4 339,3	104,2	118,5
ondan qeyri neft-qaz sənayesinə	405,4	69,1	99,1
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	5 865,2	103,4	100,0
o cümlədən: bitkiçilik	2 968,2	103,0	97,3
heyvandarlıq	2 897,0	103,7	102,8
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	109,2	106,4	111,2
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	894,4	117,3	137,4
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	1 429,6	112,9	114,2
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	26 312,6	103,0	102,9
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	5 328,1	115,1	107,4
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	15 480,0	109,0	120,8
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	14 063,3	108,7	111,6
Dövlət büdcəsinin profisiti, milyon manat	1 416,7	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	37 871,1	114,7	120,1
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	3 734,8	114,0	119,6

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2023-cü il 01 iyun vəziyyətinə, milyon manat	12 400,7	117,1	122,7
Kredit qoyuluşları, 2023-cü il 01 iyun vəziyyətinə, milyon manat	21 285,5	114,6	123,3
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	490,1	72,7	74,3
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	916,8*	111,1**	114,0***
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	112,7	112,9
Əhalinin sayı, 2023-cü il 01 iyun vəziyyətinə, min nəfər¹⁾	10 148,1	100,6	100,4
Xarici ticarət dövriyyəsi²⁾, milyon ABŞ \$			
faktiki qiymətlərlə	19 602,3*	91,8**	175,6***
müqayisəli qiymətlərlə	x	102,3**	110,1***
o cümlədən: ixrac			
faktiki qiymətlərlə	12 763,6*	78,7**	208,7***
müqayisəli qiymətlərlə	x	99,5**	117,6***
ondan qeyri-neft ixracı			
faktiki qiymətlərlə	1 465,8*	122,1**	132,3***
müqayisəli qiymətlərlə	x	118,3**	118,8***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	6 838,7*	133,2**	117,0***
müqayisəli qiymətlərlə	x	111,1**	96,7***

Qeyd:

* 2023-cü ilin yanvar-may ayları.

** 2023-cü ilin yanvar-may ayları 2022-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən.

*** 2022-ci ilin yanvar-may ayları 2021-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən.

¹⁾ Azərbaycan Respublikasının Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdirildiyi ərazisindəki əhali istisna olmaqla.

²⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul istehsalı

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında ölkədə 60302,1 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 0,5 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur.

İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 2,1 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 3,1 faiz artmışdır.

ÜDM istehsalının 43,7 faizi sənaye, 9,2 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 5,9 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,6 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 4,7 faizi tikinti, 2,3 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,6 faizi informasiya və rabitə sahələrinin, 17,7 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,3 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 5946,9 manata bərabər olmuşdur.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-iyun		2023-cü ilin yanvar-iyun ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2023	2022*)	
Ümumi Daxili Məhsul	60302,1	63389,6	100,5
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	3400,6	2971,3	103,4
Sənaye	26360,3	33633,2	98,2
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	22260,9	29681,2	96,3
emal sənayesi	3332,9	3243,5	113,1
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	622,1	588,8	103,6
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	144,4	119,7	117,0
Tikinti	2825,8	2517,3	109,2
Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri	5555,8	4763,8	103,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	3540,5	3769,0	88,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1391,7	931,2	132,6
İnformasiya və rabitə	950,2	841,7	112,9
Digər sahələr	10657,2	9289,7	101,8
Məhsula və idxala xalis vergilər	5620,0	4672,4	106,3

*) 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

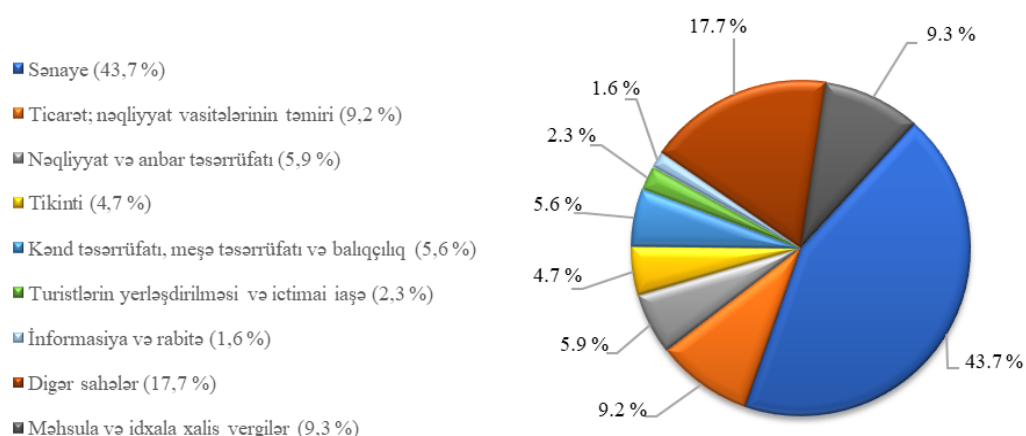
milyon manat

	Yanvar-iyun		2023-cü ilin yanvar-iyun ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2023	2022*)	
Ümumi Daxili Məhsul	60302,1	63389,6	100,5
o cümlədən:			
neft-qaz sektoru	24149,1	31362,1	97,9
qeyri neft-qaz sektoru	36153,0	32027,5	103,1

*) 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal olunmuş ümumi daxili məhsulun strukturu



Sənaye

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 1,6 faiz azalaraq 34,7 milyard manat təşkil etmişdir. Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 2,3 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 6,5 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 69,5 faizi mədənçıxarma, 25,3 faizi emal, 4,4 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,8 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 85,5 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 91,9 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 8,1 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

**Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2022-ci il		
Yanvar	100,2	105,4
Fevral	89,7	104,6
Mart	96,1	103,9
Aprel	89,0	102,7
May	113,7	103,3
İyun	92,5	102,1
İyul	107,4	101,5
Avqust	95,2	99,9
Sentyabr	95,4	99,4
Oktyabr	101,5	99,0
Noyabr	104,6	98,9
Dekabr	117,3	98,9
2023-cü il		
Yanvar	100,6	95,7
Fevral	90,0	97,2
Mart	93,0	96,8

...ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
Aprel	93,5	97,6
May	113,0	98,1
İyun	93,0	98,4

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı 15,0 faiz, uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı 4,9 faiz artmış, aralıq istehlak məhsullarının istehsalı 1,0 faiz, enerji məhsullarının istehsalı 2,0 faiz, istehsal vasitələrinin istehsalı isə 9,2 faiz azalmışdır.

Cədvəl 5

	2023-cü ilin iyun ayı 2022-ci ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Sənaye – cəmi	101,4	98,4
Aralıq istehlak məhsullarının istehsalı	118,0	99,0
Uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı	113,4	104,9
Qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı	110,1	115,0
İstehsal vasitələrinin istehsalı	97,8	90,8
Enerji məhsullarının istehsalı	100,2	98,0

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 iyul 2023-cü il vəziyyətinə 881,6 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 48,2 faizi Bakı, 14,7 faizi Sumqayıt, 4,4 faizi Şirvan, 3,5 faizi Gəncə şəhərlərinin, 0,5 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 68,9 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçıxarma sənayesi

Mədənçıxarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 24,2 milyard manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3,4 faiz azalmışdır.

Cədvəl 6

Mədənçıxarma sənayesi üzrə istehsalın həcmi

Fəaliyyət növlərinin adı	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Mədənçıxarma sənayesi	24165,0	96,6
Xam neft və təbii qaz hasilatı	22904,6	96,8
Metal filizlərinin hasilatı	149,4	77,5
Mədənçıxarma sənayesinin digər sahələri	96,3	114,3
Mədənçıxarma sənayesi sahəsinə xidmətlərin göstərilməsi	1014,7	87,4

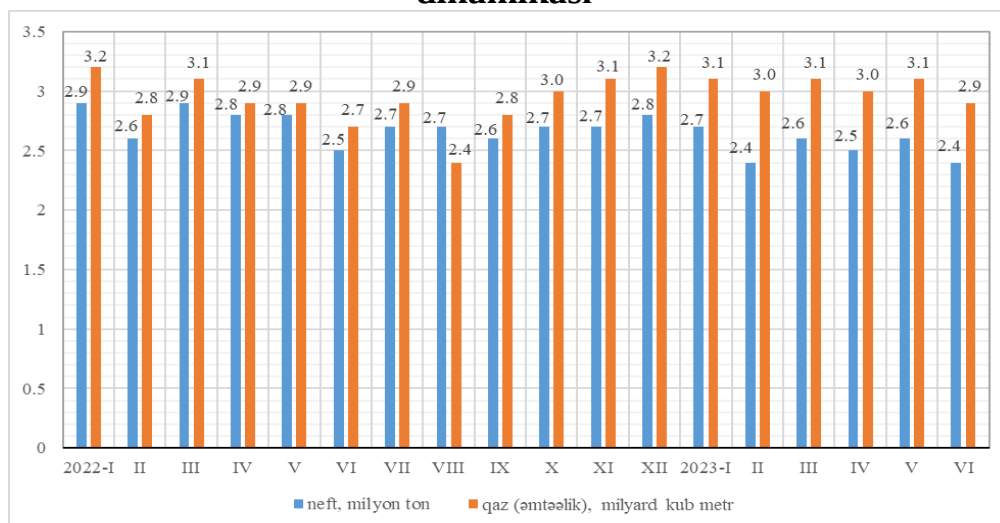
Sahənin əsas məhsulu olan əmtəəlik neft hasilatı 15,2 milyon ton, əmtəəlik təbii qaz hasilatı isə 18,2 milyard kub metr təşkil etmişdir. Əmtəəlik neft hasilatı əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 7,7 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 3,2 faiz artmışdır.

**Mədənçıxarma sənayesində istehsal olunmuş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	15203,0	92,3	213,2
ondan əmtəlik	15160,0	92,3	213,2
Təbii qaz, milyon kub metr	24247,5	103,6	-
ondan əmtəlik	18177,8	103,2	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Mis konsentratı, ton	1856,0	145,9	522,3
Gümüş, kq	1841,3	57,5	352,2
Qızıl, kq	975,5	70,4	101,9
Mədənçıxarma sənayesinin digər məhsulları			
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	143,9	80,4	-
Gips və anhidrit, min ton	245,5	2,0 d.	55,4
Tikinti qumu, min ton	413,3	168,8	6,8
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı və çaxmaq daşı, min ton	1053,5	110,1	65,7
Bentonit, min ton	68,0	111,1	149,7
Duz, ton	34625,5	100,1	37,9

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası



Emal sənayesi

Emal sənayesində 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında 8797,0 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 8

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2022-ci il		
Yanvar	130,5	131,5
Yanvar-fevral	126,5	127,0
Yanvar-mart	122,7	125,6
Yanvar-aprel	112,2	120,8
Yanvar-may	108,2	119,9
Yanvar-iyun	106,0	115,4
Yanvar-iyul	106,2	114,1
Yanvar-avqust	105,0	111,7
Yanvar-sentyabr	103,3	108,9

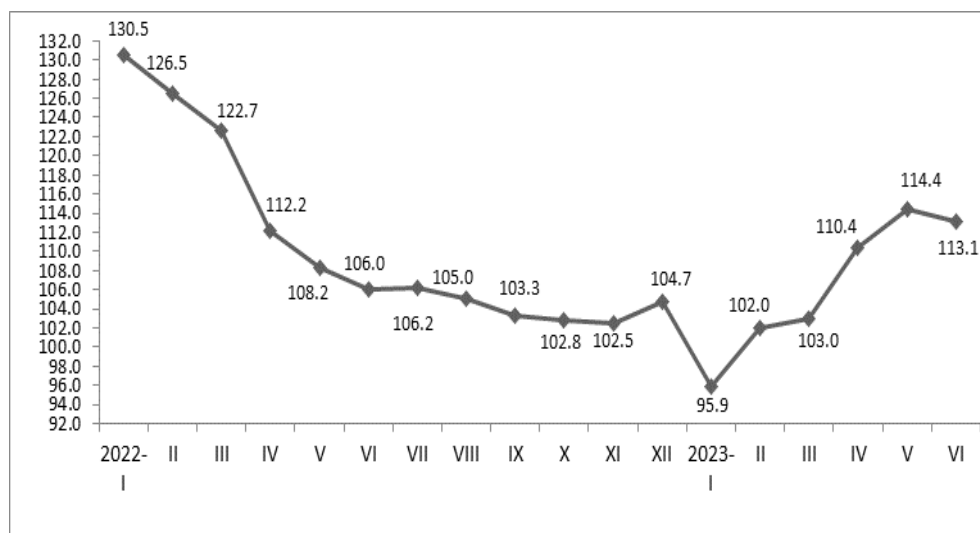
REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
Yanvar-oktyabr	102,8	106,6
Yanvar-noyabr	102,5	105,9
Yanvar-dekabr	104,7	108,6
2023-cü il		
Yanvar	95,9	98,6
Yanvar-fevral	102,0	106,6
Yanvar-mart	103,0	104,4
Yanvar-aprel	110,4	106,2
Yanvar-may	114,4	108,3
Yanvar-iyun	113,1	107,7

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)



Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2023-cü ilin yanvar- iyun aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Emal sənayesi –cəmi	8797,0	113,1
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	2534,4	111,9
içki istehsalı	335,9	126,5
tütün məmulatlarının istehsalı	411,0	107,0
toxuculuq sənayesi	183,3	148,7
geyim istehsalı	45,1	67,1
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	7,8	83,5
məbeldən başqa ağacın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı	19,5	2,0 d.
kağız və karton istehsalı	83,3	135,7
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	42,3	133,3
neft məhsullarının istehsalı	2248,3	123,0
kimya sənayesi	741,6	103,1
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	10,8	72,7
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	263,9	116,0
tikinti materiallarının istehsalı	494,6	120,3
metallurgiya sənayesi	363,8	66,3
hazır metal məmulatlarının istehsalı	156,7	121,5
kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	14,3	188,9
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	101,9	106,4
maşın və avadanlıqların istehsalı	260,4	110,9
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	78,3	134,9
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	3,6	81,2
mebellərin istehsalı	122,8	107,2
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	33,5	71,0
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	239,9	62,8

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə içki istehsalında 26,5 faiz, qida məhsullarının istehsalında 11,9 faiz, tütün məmulatlarının istehsalında isə 7,0 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından üzüm şərabının istehsalı 69,5 faiz, şəkərli qənnadı məmulatlarının istehsalı 24,7 faiz, unlu qənnadı məmulatlarının istehsalı 24,0 faiz, siqaret istehsalı 21,4 faiz, meyvə-tərəvəz konservlərinin istehsalı isə 4,5 faiz artmışdır.

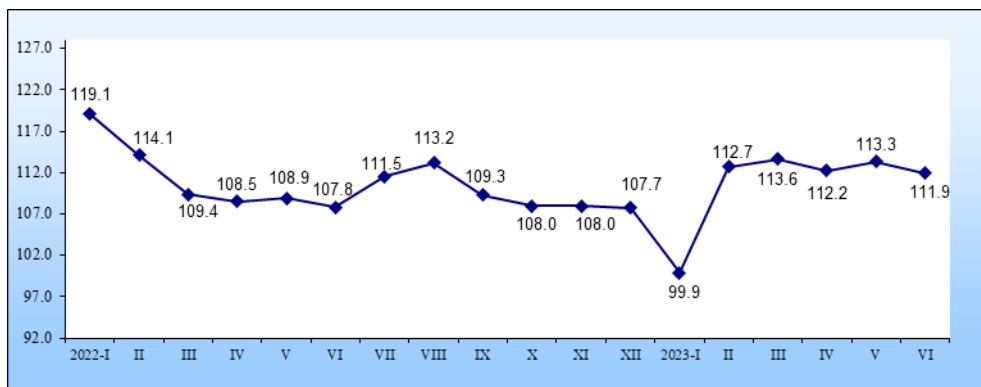
Cədvəl 10

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2022-ci il			
Yanvar	119,1	87,2	69,5
Yanvar-fevral	114,1	84,4	89,7
Yanvar-mart	109,4	80,0	104,5
Yanvar-aprel	108,5	85,7	88,2
Yanvar-may	108,9	89,6	92,8
Yanvar-iyun	107,8	92,2	92,5
Yanvar-iyul	111,5	93,1	97,6
Yanvar-avqust	113,2	93,9	102,4
Yanvar-sentyabr	109,3	94,8	100,1
Yanvar-oktyabr	108,0	95,8	97,6
Yanvar-noyabr	108,0	95,3	95,1
Yanvar-dekabr	107,7	96,0	87,8
2023-cü il			
Yanvar	99,9	124,1	95,8
Yanvar-fevral	112,7	117,9	134,7
Yanvar-mart	113,6	125,1	106,6
Yanvar-aprel	112,2	118,1	109,8
Yanvar-may	113,3	127,4	108,4
Yanvar-iyun	111,9	126,5	107,0

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)



Cədvəl 11

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı
sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Kolbasa məmulatları, ton	13502,4	109,1	33,1
Meyvə şirələri, min dkl	2213,2	95,4	773,2
Meyvə-tərəvəz konservləri, ton	84182,0	104,5	16595,8
Duru bitki yağları, ton	17347,0	63,9	4305,6
Marqarin, ton	25131,9	77,0	7258,6
Qaymaq, xama, ton	4248,9	103,8	-
Kərə yağı, ton	13513,2	101,4	167,6
Pendir və kəsmik, ton	26556,5	101,8	56,3
Unlu qənnadı məmulatları, ton	34971,8	124,0	379,4
Makaron məmulatları, ton	2599,3	75,0	0,8
Şəkər, qənd, min ton	149,1	92,3	15,6
Şəkərli qənnadı məmulatları, ton	6946,8	124,7	112,2
Çay, ton	5512,0	89,4	102,0
Qida duzu, min ton	33,7	100,3	1,8

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
İçki məhsulları			
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	21096,9	119,6	382,6
Şirinləşdirilməmiş sular, min dkl	11193,0	138,2	636,1
Viski, konyak, min dkl	119,2	8,6 d.	55,4
Üzüm şərabı, min dkl	586,8	169,5	890,9
Araq, min dkl	633,8	110,6	229,3
Pivə, min dkl	2498,8	118,9	253,0
Tütün məmulatları			
Siqaret və siqarlar, milyon ədəd	7091,2	121,4	621,3
Tütün, ton	347,9	13,7	45,9

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 236,2 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə toxuculuq sənayesində 48,7 faiz artım, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında 16,5 faiz, geyim istehsalında isə 32,9 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 12

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2022-ci il			
Yanvar	86,1	93,6	2,1 d.
Yanvar-fevral	88,8	112,3	144,5
Yanvar-mart	89,9	150,2	78,4
Yanvar-aprel	88,8	155,4	75,8
Yanvar-may	79,5	150,6	95,3
Yanvar-iyun	77,2	159,0	112,9

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
Yanvar-iyul	75,4	152,0	129,4
Yanvar-avqust	72,0	147,3	159,9
Yanvar-sentyabr	68,9	144,7	163,1
Yanvar-oktyabr	69,3	137,6	159,9
Yanvar-noyabr	71,2	139,0	164,3
Yanvar-dekabr	101,3	146,2	193,9
<u>2023-cü il</u>			
Yanvar	117,5	125,4	2,9 d.
Yanvar-fevral	125,6	117,3	3,7 d.
Yanvar-mart	128,0	98,9	108,2
Yanvar-aprel	140,5	76,8	103,5
Yanvar-may	149,9	71,6	99,6
Yanvar-iyun	148,7	67,1	83,5

Cədvəl 13

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq mahlıcı, ton	42355,4	98,7	38224,8
Pambıq ipliği, ton	7462,9	82,8	856,9
Pambıq parçalar, min kv.m	12091,0	169,2	758,2
Pambıq yataq ağları, min ədəd	7,9	45,1	6,9
Xalça və xalça məmulatları, min kv.m	1,8	78,3	5,1
Geyim istehsalı			
Üst geyim, min ədəd	182,5	41,4	16,1
İstehsalat və peşə komplektləri, min ədəd	631,5	88,1	16,1
Alt geyim, min ədəd	325,0	94,6	12,1
Sair geyim, min ədəd	3151,0	89,3	908,6

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Corab məmulatları, min cüt	1684,4	85,7	17,7
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Aşılانmış xəz dərilər, min kv.m	13,2	-	3,9
Emal edilmiş dəri, min kv.m	16,7	86,1	140,0
Ayaqqabı, min cüt	246,8	42,8	5,6

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 2248,3 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 23,0 faiz artmışdır. Neft məhsullarının istehsalında neft koksunun istehsalı 61,9 faiz, sürtkü yağlarının istehsalı 60,5 faiz, avtomobil benzininin istehsalı 39,2 faiz, qazoylların (dizel yanacağı) istehsalı 33,9 faiz artmış, neft bitumu istehsalı 37,0 faiz, mazut istehsalı isə 93,8 faiz azalmışdır.

Cədvəl 14

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2023- cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	700,6	139,2	4,6
Ağ neft, min ton	283,3	114,3	39,3
Qazoyllar (dizel yanacağı), min ton	1154,3	133,9	94,3
Mazut, min ton	4,0	6,2	2,0
Sürtkü yağları, min ton	31,3	160,5	6,6
Maye qazlar, min ton	122,1	124,2	2,1

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2023- cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Neft koksu; neft bitumu və neft məhsullarının digər qrupları, min ton	530,9	84,9	32,7
ondan:			
neft bitumu, min ton	111,3	63,0	12,3
neft koksu, min ton	125,6	161,9	20,0

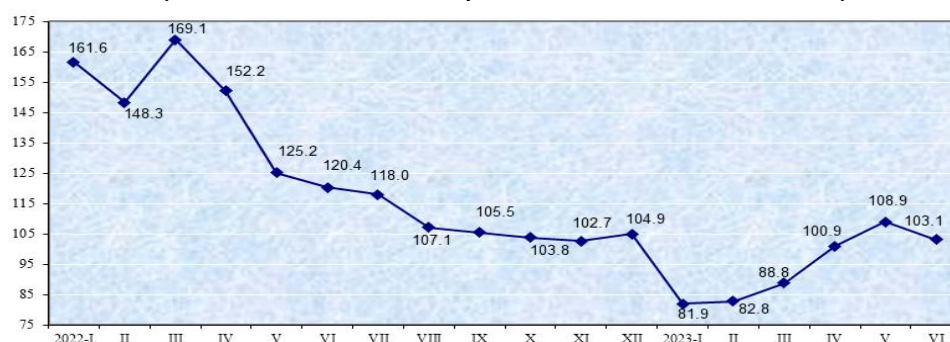
Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 1016,3 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 16,0 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 3,1 faiz artmış, əczaçılıq məhsullarının istehsalı isə 27,3 faiz azalmışdır.

Kimya sənayesi məhsullarından etilen istehsalı 53,5 faiz, polietilen istehsalı 54,0 faiz, propen (propilen) istehsalı 45,8 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarından plastmas butulkalar, flakonlar və oxşar məmulatların istehsalı 2,4 dəfə, sərt plastmasdan borular, borucuqlar, qolçaqlar və şlanqların istehsalı 36,9 faiz, plastmas çubuqlar, millər və profillərin istehsalı isə 17,4 faiz artmışdır.

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
2022-ci il			
Yanvar	161,6	163,2	118,6
Yanvar-fevral	148,3	142,6	123,2
Yanvar-mart	169,1	167,4	129,3
Yanvar-aprel	152,2	2,0 d.	120,0
Yanvar-may	125,2	2,1 d.	119,9
Yanvar-iyun	120,4	2,1 d.	110,1
Yanvar-iyul	118,0	2,0 d.	109,5
Yanvar-avqust	107,1	176,7	108,5
Yanvar-sentyabr	105,5	138,1	106,5
Yanvar-oktyabr	103,8	116,9	106,5
Yanvar-noyabr	102,7	107,7	106,0
Yanvar-dekabr	104,9	94,8	107,3
2023-cü il			
Yanvar	81,9	54,5	97,4
Yanvar-fevral	82,8	159,4	123,9
Yanvar-mart	88,8	168,8	116,9
Yanvar-aprel	100,9	95,6	112,2
Yanvar-may	108,9	83,6	116,5
Yanvar-iyun	103,1	72,7	116,0

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)



Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Təsirsiz qazlar, min kub metr	25007,6	134,0	49,6
ondan:			
azot, min kub metr	11849,1	105,2	42,0
Lak-boya məmulatları, ton	16419,4	118,1	163,2
Qeyri-üzvi kimyəvi maddələr, min ton	15100,0	137,4	5630,0
ondan:			
yod, ton	99,9	119,1	49,7
Üzvi kimyəvi maddələr, min ton	472,7	104,3	39,1
ondan:			
etilen, min ton	89,8	153,5	1,2
propen (propilen), min ton	80,2	145,8	0,8
metanol (metil spirti), min ton	214,6	79,1	28,1
Etil spirti, min dkl	29,2	124,3	42,5
Gübrə və azot birləşmələri, min ton	151,6	51,4	27,4
ondan:			
karbamid, min ton	151,5	51,3	27,2
İlkin formada plastik kütlə, min ton	168,4	155,6	29,8
ondan:			
polietilen, min ton	88,1	154,0	11,8
Yapışqan və yapışdırıcı maddələr, min ton	51,6	97,4	5,4
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Dərmanlar, min manat	4632,0	93,3	242,8
Tibbi maskalar, milyon ədəd	0,9	5,4	5,6
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Plastmas çubuqlar, millər və profillər, ton	3894,3	117,4	3,0

REAL SEKTOR

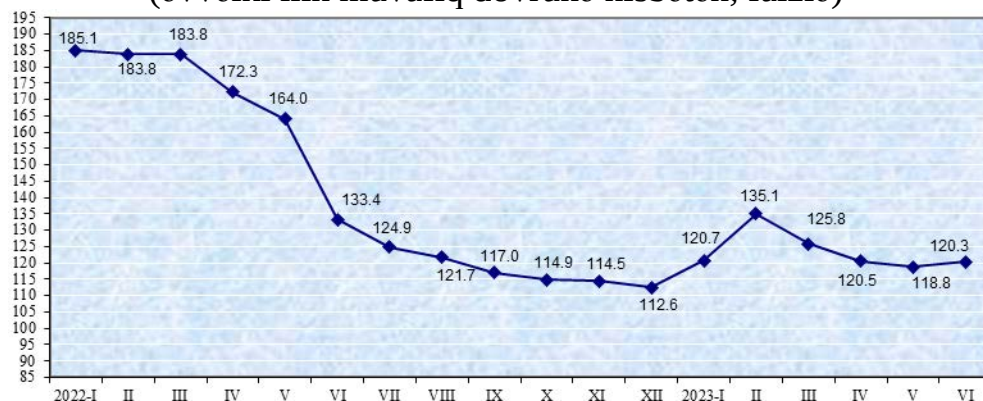
...ardı

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sərt plastmasdan borular, borucuqlar, qolçaqlar və şlanqlar, ton	16089,7	136,9	2696,7
Polietilendən kisə və çantalar, ton	6957,1	84,6	452,5
Plastmas butulkalar, flakonlar və oxşar məmulatlar, min ədəd	72723,8	2.4 d.	16806,0
Polietilendən başqa, digər plastmas kisələr və çantalar, ton	620,6	20,1	-
Döşəmə, divar və tavan üçün plastik kütlədən rulon və ya plitka şəklində örtük, min kv. metr	119,4	85,5	-
Digər plastmasdan tikinti məmulatları, ton	1238,6	73,3	837,4
Məsaməli plastik kütlədən sair plastinlər, lövhələr, ton	905,0	83,8	83,7

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsalın ümumi dəyəri 494,6 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 20,3 faiz artmışdır. Dövr ərzində tikinti gipsinin istehsalı 96,2 faiz, əhəng istehsalı 52,8 faiz, tikinti şüşəsinin istehsalı 21,7 faiz, beton istehsalı isə 14,9 faiz artmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)



Cədvəl 17

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tikinti şüşəsi, min kv. metr	4497,8	121,7	2240,9
Tikinti kərpicləri, min kub metr	270,9	84,0	1,0
Sement klinkerləri, min ton	1821,7	116,2	375,2
Sement, min ton	1762,2	101,9	108,9
Əhəng, min ton	29,8	152,8	3,8
Gips məmulatları, min ton	56,0	184,8	7,1
ondan:			
tikinti gipsi, min ton	36,5	196,2	1,9
Sementdən, betondan kərpiclər və oxşar məmulatlar, min ton	25,4	33,5	4,7
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	13,7	65,9	3,4
Beton, min ton	1770,1	114,9	-
Asfalt, min ton	27,6	62,6	0,3

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında 520,5 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində 21,5 faiz artım, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalında isə 33,7 faiz azalma müşahidə olunmuşdur. 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsi üzrə metaldan sair məmulatların istehsalı 71,5 faiz artmış, metallurgiya sənayesi üzrə polad tökmə istehsalı 30,4 faiz, armatur istehsalı isə 38,2 faiz azalmışdır.

Cədvəl 18

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2022-ci il		
Yanvar	140,8	159,0
Yanvar-fevral	141,8	153,6
Yanvar-mart	134,9	115,2
Yanvar-aprel	127,9	134,3
Yanvar-may	134,2	143,3
Yanvar-iyun	126,0	147,0
Yanvar-iyul	117,2	132,4
Yanvar-avqust	109,9	135,9
Yanvar-sentyabr	107,5	134,3
Yanvar-oktyabr	105,4	112,9
Yanvar-noyabr	102,1	113,0
Yanvar-dekabr	115,6	117,7
2023-cü il		
Yanvar	62,3	75,5
Yanvar-fevral	64,6	95,8
Yanvar-mart	55,8	98,7
Yanvar-aprel	58,6	93,8
Yanvar-may	62,1	109,7
Yanvar-iyun	66,3	121,5

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Polad tökmə, min ton	141,5	69,6	8,2
Armatür, min ton	147,8	61,8	25,3
Polad borular, min ton	142,2	2,8 d.	3,9
Emal edilməmiş qurğuşun, alüminium, sink, nikel və s., min ton	18,4	162,8	7,6
Alüminium məmulatları, ton	18184,9	54,3	2721,1
Alüminium borular, ton	1,6	16,8	7,2
Mis məftil, ton	71,4	47,5	-
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Metaldan konstruksiyalar, ton	11601,2	60,6	11213,1
İzolyasiyası olmayan çoxnaqillli məftil, trosar və oxşar məmulatlar, ton	4445,8	98,0	-
Metaldan sair məmulatlar, ton	11817,2	171,5	60,7

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında 116,2 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 88,9 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 6,4 faiz artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə stolüstü kompüterlərin istehsalı 3,3 dəfə, ölçmə cihazlarının istehsalı isə 2,0 dəfə artmışdır.

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2022-ci il		
Yanvar	150,9	193,3
Yanvar-fevral	139,6	178,2
Yanvar-mart	104,1	2,1 d.
Yanvar-aprel	87,7	160,8
Yanvar-may	95,7	156,7
Yanvar-iyun	130,8	153,2
Yanvar-iyul	134,5	163,9
Yanvar-avqust	125,9	150,1
Yanvar-sentyabr	123,0	143,0
Yanvar-oktyabr	110,3	141,4
Yanvar-noyabr	98,8	137,1
Yanvar-dekabr	105,7	125,6
2023-cü il		
Yanvar	144,6	130,9
Yanvar-fevral	104,9	125,8
Yanvar-mart	135,7	108,7
Yanvar-aprel	2,6 d.	101,5
Yanvar-may	2,1 d.	102,4
Yanvar-iyun	188,9	106,4

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı			
Stolüstü kompüterlər, ədəd	2952	3,3 d.	-
Ölçmə cihazları, min ədəd	152,6	2,0 d.	16,7
Elektrik avadanlıqlarının istehsalı			
Güc transformatorları, ədəd	300	109,9	-
Elektrik tənzimləyici cihazlar, ədəd	4444	64,7	1076
Digər elektrik naqilləri, ton	4566,7	107,5	1191,8
Məişət soyuducuları və dondurucuları, ədəd	578	41,3	16

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 2023-cü ilin yanvar-may aylarında 342,3 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 34,9 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 10,9 faiz artmış, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 18,8 faiz azalmışdır. 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında 1744 ədəd və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 687 ədəd çox minik avtomobili istehsal olunmuşdur. Dövr ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə traktorların istehsalı 40,5 faiz artmışdır.

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
<u>2022-ci il</u>			
Yanvar	169,8	3,0 d.	2,4 d.
Yanvar-fevral	143,3	2,3 d.	5,1 d.
Yanvar-mart	123,0	2,3 d.	6,6 d.
Yanvar-aprel	130,8	2,5 d.	4,4 d.
Yanvar-may	151,9	2,9 d.	4,5 d.
Yanvar-iyun	148,7	2,8 d.	2,6 d.
Yanvar-iyul	139,0	2,6 d.	3,0 d.
Yanvar-avqust	138,5	2,3 d.	3,3 d.
Yanvar-sentyabr	149,4	193,7	3,2 d.
Yanvar-oktyabr	145,0	181,7	3,2 d.
Yanvar-noyabr	146,9	173,9	3,4 d.
Yanvar-dekabr	158,8	168,0	3,9 d.
<u>2023-cü il</u>			
Yanvar	180,3	107,9	76,5
Yanvar-fevral	110,4	2,1 d.	77,0
Yanvar-mart	125,4	2,1 d.	99,6
Yanvar-aprel	123,5	169,2	72,7
Yanvar-may	109,0	132,9	69,4
Yanvar-iyun	110,9	134,9	81,2

**Maşın və avadanlıqların, avtomobil, qoşqu və
yarımqoşquların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas
məhsullar**

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Maşın və avadanlıqların istehsalı			
Nasoslar, ədəd	3164	97,4	182
ondan:			
ştanqlı quyu nasosları, ədəd	2993	105,3	115
Kran, qapaq və klapanlar, ton	122,8	2,8 d.	84,5
ondan:			
fontan armaturu, ton	38,1	7,8 d.	-
Qaldırıcı qurğular, ədəd	71	102,9	387
Traktorlar, ədəd	364	140,5	12
Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı			
Minik avtomobilləri, ədəd	1744	165,0	670
Yük avtomobilləri, ədəd	164	108,6	9

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı,
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı sektorları**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında 1515,5 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,6 faizlik artım müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 268,8 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 24

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1515,5	103,6
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	268,8	117,0

Cədvəl 25

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı		
Elektrik enerjisi, mln. kVt.s	13054,5*	102,9
ondan əmtəəlik	12609,3	102,8
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	11672,3	103,7
su elektrik stansiyalarının istehsalı	873,5	91,4
küləklə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	31,5	183,1
günəş enerjisi ilə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	32,0	105,3
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı		
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, mln. kub metr	252,5	102,0

*) əsas fəaliyyəti elektrik enerjisinin istehsalı olmayan müəssisələr nəzərə alınmadan

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 7148,3 milyon manat və ya 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 10,4 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 21,4 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 4,2 faiz artmışdır. Ümumi sərmayənin 4322,9 milyon manatı və ya 60,5 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 2426,6 milyon manatı (33,9 faizi) xidmət sahələrinin, 398,8 milyon manatı (5,6 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 47,7 faizi dövlət, 52,3 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Sərmayə qoyuluşunun 70,6 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 72,9 faizini təşkil etmişdir.

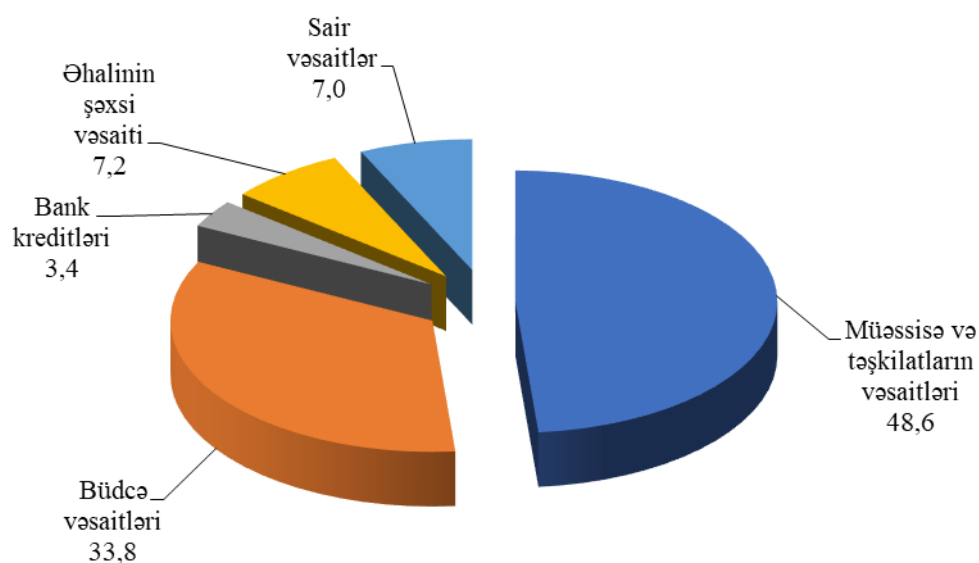
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitdə müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri 3476,6 milyon manat, büdcə vəsaitləri 2412,9 milyon manat, əhəlinin şəxsi vəsaitləri 513,3 milyon manat, bank kreditləri 245,0 milyon manat, sair vəsaitlər 500,5 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	7148,3	110,4	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri	3476,6	100,9	48,6
Bank kreditləri	245,0	125,2	3,4
Büdcə vəsaitləri	2412,9	119,5	33,8
Büdcədən kənar dövlət fondlarının vəsaitləri	-	-	-
Əhəlinin şəxsi vəsaiti	513,3	104,9	7,2
Sair vəsaitlər	500,5	153,3	7,0

Qrafik 7

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**



2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 45,0 faizi sənaye, 25,7 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 17,3 faizi tikinti, 3,8 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,7 faizi informasiya və rabitə, hər birində 1,2 faiz olmaqla maliyyə və sığorta fəaliyyəti, dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 1,0 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 0,6 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, hər birində 0,5 faiz olmaqla təhsil, əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 0,2 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi, hər birində 0,1 faiz olmaqla peşə, elmi və texniki fəaliyyət, inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 27

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri**

İqtisadiyyatın sahələri	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	7148,3	110,4	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	273,6	148,7	3,8
Sənaye	3214,4	110,9	45,0
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	2625,0	125,2	36,7
Emal sənayesi	354,8	61,5	5,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	159,8	87,2	2,2
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	74,8	172,4	1,1
Tikinti	1233,7	102,7	17,3
ondan mənzil tikintisi	398,8	100,2	5,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	71,3	138,3	1,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1835,0	106,4	25,7

REAL SEKTOR

...sonu			
İqtisadiyyatın sahələri	2023-cü ilin yanvar-may aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
o cümlədən:			
nəqliyyat	1833,6	106,3	25,7
poçt və kuryer fəaliyyəti	1,4	3,5 d.	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	43,0	136,2	0,6
İnformasiya və rabitə	192,9	2,5 d.	2,7
ondan rabitə	187,5	2,5 d.	2,6
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	87,5	160,5	1,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	0,7	123,1	0,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	6,2	86,7	0,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	10,3	32,6	0,1
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	85,0	69,7	1,2
Təhsil	38,5	68,5	0,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	38,6	133,6	0,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	5,0	149,9	0,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	12,6	9,6 d.	0,2

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında neft-qaz sektoruna 2809,0 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri neft-qaz sektorunun inkişafına sərf edilmiş 4339,3 milyon manatlıq vəsaitin 405,4 milyon manatı (ümumi sərmayənin 5,7 faizi) qeyri neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında Bakı şəhərində İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinin və Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin yeni inzibati binaları, “Bakı KOB evi”, “STEAM İnnovasiya Mərkəzi”, Cəbrayıl rayonunda “Cəbrayıl” qovşaq elektrik yarımstansiyası, “Araz Vadisi İqtisadi Zonası” Sənaye Parkında “Avto Lizing

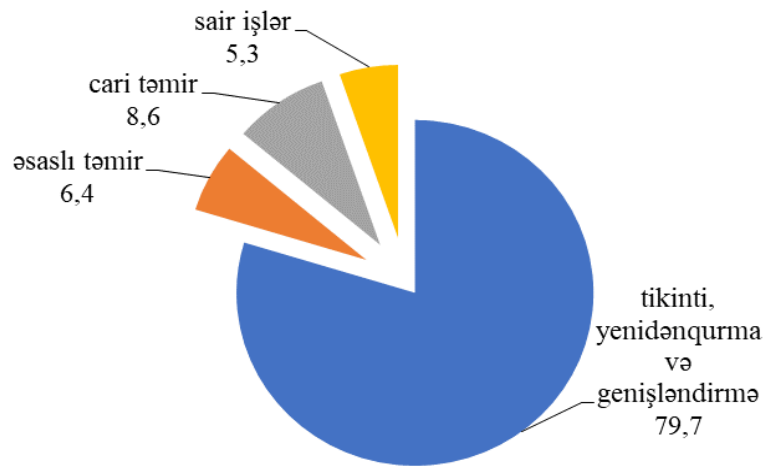
Azərbaycan” MMC, Füzuli rayonunda Rəqəmsal Yarımstansiya və İdarəetmə Mərkəzi, Füzuli-Hadrut avtomobil yolu, Xocavənd rayonunda Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzi, “Hadrut” qovşaq elektrik yarımstansiyası, Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolu, Kəlbəcər rayonunda hərbi hospital, “Qamışlı” və “Meydan” Kiçik Su Elektrik stansiyaları, Laçın rayonunda “Qorçu” elektrik yarımstansiyası, “Laçın” şəhər elektrik yarımstansiyası, Neftçala rayonunda Neftçala Olimpiya İdman Kompleksi, Salyan rayonunda “Asan xidmət” Mərkəzi, “Azərişiq” ASC-nin Salyan Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzi, Tərtər rayonunda Talış-Tapqaraqoyunlu-Qaşaltı sanatoriyası avtomobil yolu, Şuşa rayonunda Zarışlıçay nasos stansiyası, Şuşa Elektrik Şəbəkələrinin İnnovativ Texnologiyalar Mərkəzi, Şuşa Otel-Konqres Mərkəzi Kompleksi, Şuşa Yaradıcılıq Mərkəzi, Yuxarı Gövhər Aga məscidi, Saatlı məscidi, Milli Xalça Muzeyinin Şuşa filialı, Mehmandarovların malikanə kompleksi və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitin 1838,3 milyon manatı (94,8 faizi) Birləşmiş Krallıq, Fransa, ABŞ, Türkiyə, Yaponiya, İsveçrə, Rusiya, Norveç və İran sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında tikinti müəssisələri tərəfindən (fərdi sahibkarlar nəzərə alınmaqla) yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 79,7 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 6,4 faizini əsaslı təmir, 8,6 faizini cari təmir, 5,3 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 88,4 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

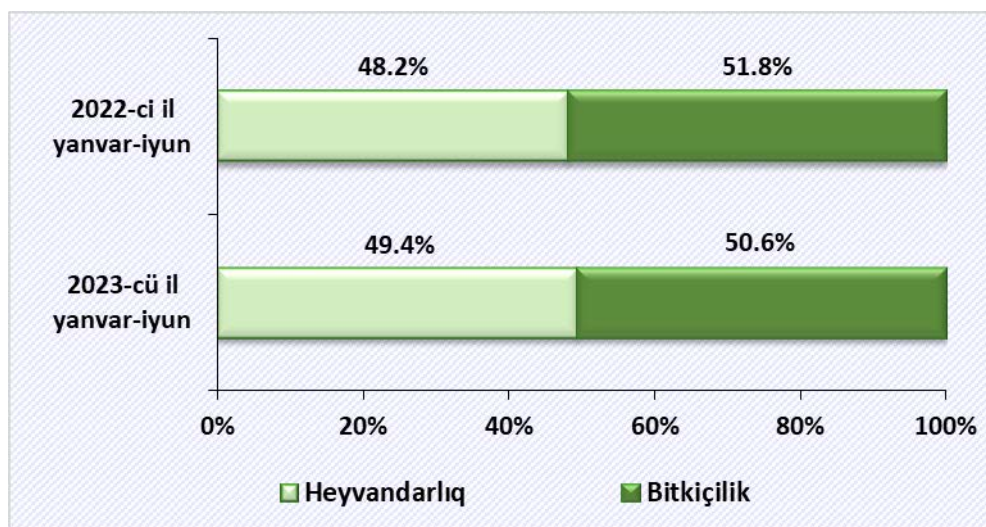


Kənd təsərrüfatı

2023-cü ilin yanvar-iyun ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 5865,2 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 2897,0 milyon manatı heyvandarlıq, 2968,2 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu



Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 3,4 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 3,7 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə 3,0 faiz artmışdır.

Cədvəl 28

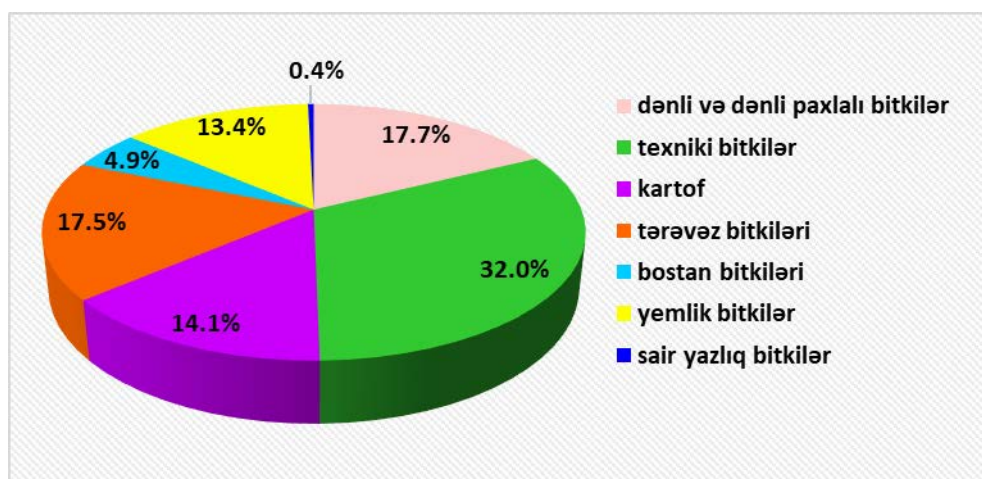
Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
2022-ci il			
Yanvar	102,7	102,6	104,8
Yanvar-fevral	103,1	102,5	114,1
Yanvar-mart	103,4	102,8	114,4
Yanvar-aprel	103,6	102,8	114,8
Yanvar-may	103,3	102,8	105,1
Yanvar-iyun	100,0	102,8	97,3
Yanvar-iyul	103,1	102,7	103,4
Yanvar-avqust	103,2	102,7	103,6
Yanvar-sentyabr	103,0	102,9	103,0
Yanvar-oktyabr	103,2	103,1	103,2
Yanvar-noyabr	103,4	103,3	103,4
Yanvar-dekabr	103,4	103,4	103,3
2023-cü il			
Yanvar	103,3	103,4	102,0
Yanvar-fevral	103,3	103,4	101,9
Yanvar-mart	103,4	103,5	101,3
Yanvar-aprel	103,5	103,5	103,2
Yanvar-may	105,2	103,5	110,9
Yanvar-iyun	103,4	103,7	103,0

Bitkiçilik. Ölkədə yaz-tarla işləri başa çatmışdır. 2023-cü il iyul ayının 1-nə kimi 350,0 min hektar sahədə yazlıq bitkilər, o cümlədən 61,9 min hektar sahədə dənli və dənli paxlalı bitkilər (ondan 29,1 min hektarı dən üçün qarğıdalı), 49,5 min hektar sahədə kartof, 61,2 min hektar sahədə tərəvəz, 17,2 min hektar sahədə bostan bitkiləri, 94,2 min hektar sahədə pambıq, 10,5 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 4,5 min hektar sahədə şəkər çuğunduru, 2,9 min hektar sahədə tütün, 45,6 min hektar sahədə çoxillik otlar, 1,3 min hektar sahədə birillik otlar və 1,2 min hektar sahədə sair bitkilər əkilmişdir.

Qrafik 10

Yazlıq bitkilərin əkin sahəsinin quruluşu



Yazlıq bitkilərin əkini

	Yanvar-iyun		hektar
	2023	2022	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Yaz əkininin əvvəlindən əkilmişdir	350 047,0	388 020,7	90,2
Dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	31 781,6	33 222,9	95,7
onlardan:			
buğda	3 697,7	4 214,3	87,7
vələmir	4 991,4	6 282,0	79,5
çəltik	3 171,9	3 129,3	101,4
Qarğıdalı – cəmi	30 085,9	32 049,1	93,9
o cümlədən dən üçün	29 054,1	30 537,4	95,1
Kartof	49 475,5	54 775,7	90,3
Tərəvəz	61 229,0	65 334,5	93,7
Bostan bitkiləri	17 239,0	20 119,7	85,7
Pambıq	94 247,0	104 261,1	90,4
Dən üçün günəbaxan	10 468,5	11 838,5	88,4
Tütün	2 887,7	2 430,9	118,8
Şəkər çuğunduru	4 534,8	5 002,2	90,7
Birillik otlar	1 245,7	1 138,9	109,4
Çoxillik otlar	45 614,8	56 443,8	80,8
Yemlik kökümeyvəli	12,0	14,0	85,7
Sair yazlıq bitkilər	1 225,5	1 389,4	88,2

2023-cü il iyul ayının 1-nə kimi tarlalardan qargıdalı da daxil olmaqla 2074,6 min ton və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,1 faiz az dənli və dənli paxlalı bitkilər, 431,3 min ton (1,9 faiz çox) kartof, 831,2 min ton (4,6 faiz çox) tərəvəz, 111,7 min ton (3,1 faiz çox) bostan məhsulları, 161,1 min ton (7,1 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 882,0 ton (6,9 faiz çox) tütün, 546,2 ton (36,0 faiz çox) yaşıl çay yarpağı yığılmışdır.

2023-cü il iyul ayının 1-nə ölkədə ümumi sahəsi 1,6 min hektar olan 3242 vahid istixana fəaliyyət göstərmişdir. Yanvar-iyun aylarında yetişdirilən əsas məhsullardan olan pomidor istehsalı 202,0 min ton, xiyar istehsalı 7,9 min ton olmuşdur.

Heyvandarlıq. 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında quş əti də daxil olmaqla diri çəkiddə 285,4 min ton ət, 1122,9 min ton süd, 1107,4 milyon ədəd yumurta, 14,0 min ton yun, 356,6 ton barama istehsal edilmiş, 2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən ət istehsalı 3,1 faiz, süd istehsalı 2,7 faiz, yumurta istehsalı 12,0 faiz, barama istehsalı 5,1 faiz artmış, yun istehsalı isə 2,8 faiz azalmışdır.

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

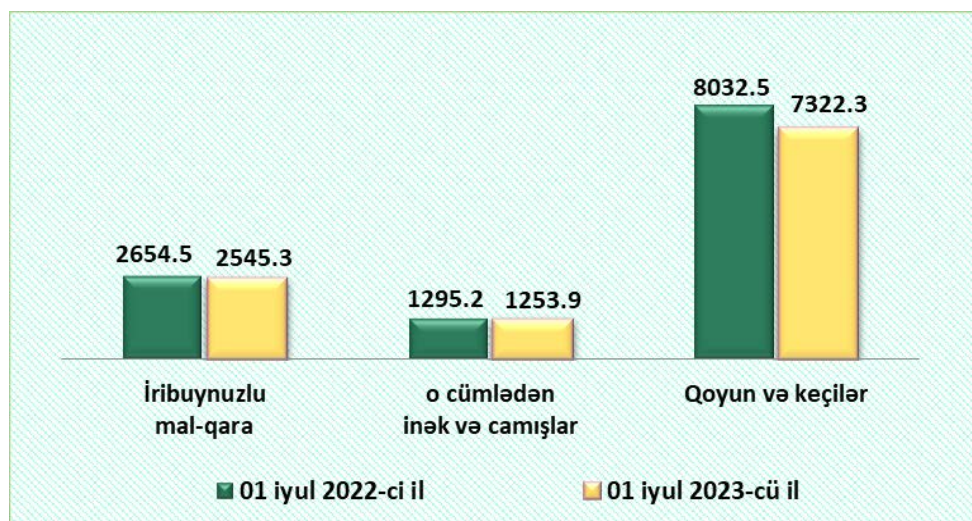
	Ət (diri çəkiddə)	Süd	Yumurta, milyon ədəd	Yun
<u>2022-ci il</u>				
Yanvar	44,4	159,2	157,0	-
Yanvar-fevral	87,9	318,8	306,3	-
Yanvar-mart	134,3	493,3	476,6	-
Yanvar-aprel	181,6	685,0	643,1	2,2
Yanvar-may	220,1	890,9	824,8	12,0
Yanvar-iyun	276,8	1 093,1	988,8	14,4
Yanvar-iyul	317,1	1 284,4	1 165,1	14,8
Yanvar-avqust	364,2	1 457,6	1 323,3	15,2
Yanvar-sentyabr	411,2	1 655,5	1 486,5	15,6
Yanvar-oktyabr	470,8	1 837,6	1 658,6	15,6
Yanvar-noyabr	522,0	2 036,3	1 821,5	15,6
Yanvar-dekabr	628,0	2 264,7	2 018,1	15,8
<u>2023-cü il</u>				
Yanvar	45,6	160,7	182,1	-
Yanvar-fevral	90,4	322,3	355,6	-
Yanvar-mart	138,3	501,4	543,5	-
Yanvar-aprel	187,3	697,6	726,5	2,1
Yanvar-may	226,9	909,5	918,6	11,7
Yanvar-iyun	285,4	1 122,9	1 107,4	14,0

2023-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 7322,3 min baş qoyun və keçi, 2545,3 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1253,9 min baş inək və camış, 5114 baş donuz mövcud olmuşdur. İribuynuzlu mal-qaranın 49,3 faizini inək və camışlar təşkil edir.

Cari ilin yanvar-iyun aylarında quşçuluq müəssisələrində diri çəkiddə 40,3 min ton (keçən ilin yanvar-iyun aylarında 41,3 min ton) quş əti və 510,4 milyon ədəd (keçən ilin yanvar-iyun aylarında 392,7 milyon ədəd) yumurta istehsal olunmuşdur. Ümumilikdə bu müəssisələr üzrə cəmi quşların sayı 11714,2 min baş olmuş, yanvar-iyun aylarında hər yumurtlayan toyuqdan orta hesabla 134 ədəd yumurta alınmışdır.

Qrafik 11

Mal-qaranın sayı, iyulun 1-i vəziyyətinə, min baş



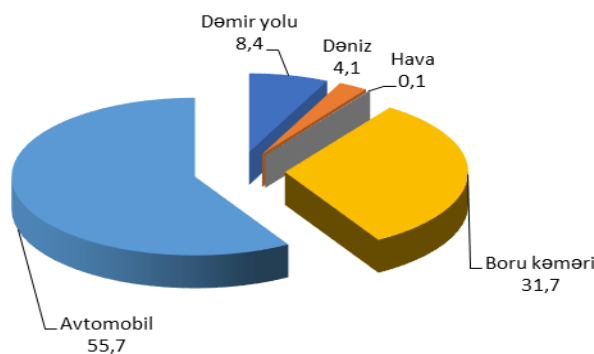
Nəqliyyat*

2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yük və sərnişin daşımaları əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 6,4 faiz və 17,3 faiz artmışdır.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 109,2 milyon ton yük daşınmışdır. Yüklərin 4,1 faizi dəniz, 8,4 faizi dəmir yolu, 0,1 faizi hava, 55,7 faizi avtomobil nəqliyyatı, 31,7 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 12

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə



Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 5,1 faiz artmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində bu sektorun xüsusi çəkisi 76,6 faiz təşkil etmişdir.

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında nəqliyyatçılar 894,4 milyon sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 87,3 faizi avtomobil nəqliyyatı, 12,2 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

*) TRASEKA Hökumətlərarası Komissiyasının 2023-cü ilin fevral ayında keçirilmiş 16-cı iclasında Avropa-Qafqaz-Asiya nəqliyyat dəhlizi üzrə statistik məlumatların formalaşdırılması metodikasında dəyişiklik edildiyindən dəhlizlə bağlı müvafiq məlumatlar növbəti nəşrlərdə təqdim olunacaqdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında 9,2 milyon ton yük, 3239,1 min sərnişin daşınmış, 2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 6,8 faiz, sərnişin daşınmasında isə 52,2 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 421 vaqon yüklənmiş, 415 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 21,3 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 2,8 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,8 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında daşınmış yüklərin həcmi 4514,7 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 21,7 faiz artmışdır. Yüklərin 56,2 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

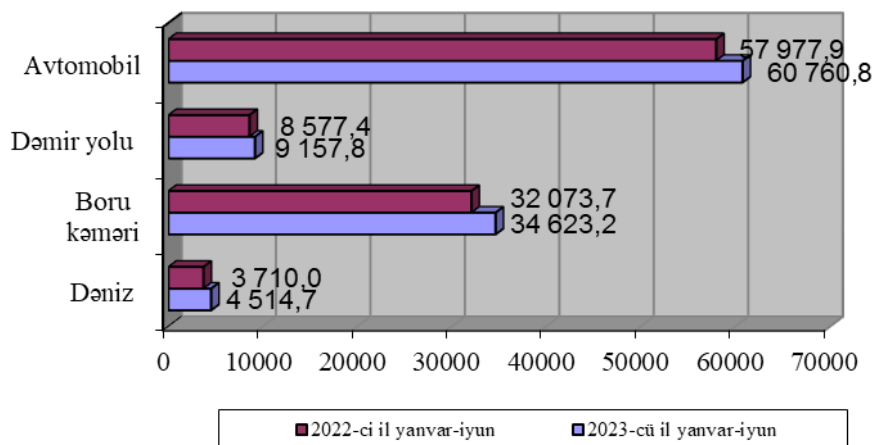
Dəniz limanları tərəfindən 6328,2 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 5211,8 min tonunu və ya 82,4 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2023-cü il iyul ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 237,3 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,1 faiz artaraq 10,5 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 13

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton



Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 60,8 milyon ton yük, 781,1 milyon sərnəşin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 4,8 faiz və 17,3 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnəşinlərin 95,2 faizi avtobus, 4,8 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yüklərin dövriyyəsi 4,1 faiz, sərnəşin dövriyyəsi isə 17,5 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnəşinlərin sayı 9,5 faiz artaraq 108,8 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 1233,3 min və ya 49,5 faiz çox sərnəşin daşınmış, daşımaların 99,8 faizi dövlət, 0,2 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükləməyə 41,4 faiz azalaraq 143,8 min ton olmuşdur.

Magistral neft kəmərləri ilə 19649,7 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqlətmənin 76,5 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-iyun ayları ərzində bu kəmərlə vasitəsilə 15025,4 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə nəql edilmiş neftin 83,7 faizini və ya 12570,2 min tonunu Azərbaycanda hasil edilən neft, 16,3 faizini və ya 2455,2 min tonunu isə Türkmənistan və Qazaxıstandan daxil olan neft təşkil etmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 20796,5 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 4,5 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 52,5 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 10915,1 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

İnformasiya və rabitə

Bu sahədə fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə göstərilmiş xidmətlərin dəyəri real ifadədə 12,9 faiz artaraq 1429,6 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 76,4 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 38,5 faizi və ya 550,5 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 32,6 milyard manat olmaqla 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 5,3 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 2022-ci ilin birinci yarısı ilə müqayisədə 5,1 faiz artaraq 31,4 milyard manata bərabər olmuş, onun 46,6 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 31

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları, milyon manat	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	32 579,5	105,3
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	1 196,7	109,9
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	31 382,8	105,1
ondan: fərdi sahibkarlar üzrə	14 626,1	105,4

Hesabat dövründə bir istehlakçı orta hesabla ayda 535,5 manat və ya 2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 83,0 manat çox vəsait xərcləmişdir.

Əmtəə bazarı

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 26,3 milyard manatlıq, o cümlədən 14,8 milyard manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 11,5 milyard manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır. 2022-ci ilin birinci yarısı ilə müqayisədə pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 3,0 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 2,1 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 4,2 faiz artmışdır.

Cədvəl 32

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturunu

	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları, milyon manat	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	26 312,6	100,0	103,0
o cümlədən: ərzaq məhsulları	13 673,1	52,0	102,3
içkilər və tütün məmulatları	1 169,8	4,4	100,2
qeyri-ərzaq malları	11 469,7	43,6	104,2

Hesabat dövründə əhəlinin bir nəfərinə düşən orta aylıq pərakəndə ticarət dövriyyəsi 432,5 manat və ya 2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 60,1 manat çox olmuşdur. Ticarət şəbəkəsində bir ölkə sakini orta hesabla ayda 244,0 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 188,5 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən	
		ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2022-ci il			
Yanvar	102,9	102,5	103,5
Yanvar-fevral	103,0	102,6	103,5
Yanvar-mart	103,1	102,6	103,7
Yanvar-aprel	103,0	102,5	103,7
Yanvar-may	103,1	102,5	103,8
Yanvar-iyun	102,9	102,3	103,6
Yanvar-iyul	102,9	102,3	103,7
Yanvar-avqust	102,8	102,2	103,6
Yanvar-sentyabr	102,9	102,3	103,6
Yanvar-oktyabr	102,9	102,2	103,6
Yanvar-noyabr	103,0	102,2	103,8
Yanvar-dekabr	103,1	102,3	104,0
2023-cü il			
Yanvar	102,9	102,2	103,6
Yanvar-fevral	102,8	102,2	103,5
Yanvar-mart	103,0	102,1	104,1
Yanvar-aprel	102,9	102,1	104,0
Yanvar-may	102,9	102,0	104,1
Yanvar-iyun	103,0	102,1	104,2

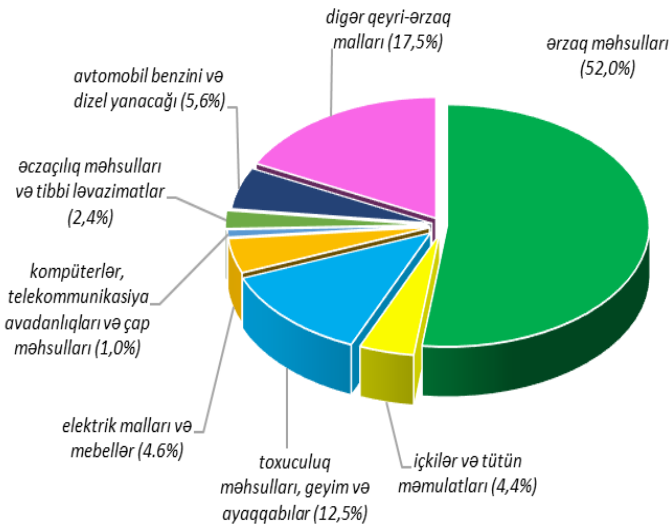
**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin mal qrupları üzrə
strukturu**

	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları, milyon manat	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	26 312,6	103,0
o cümlədən:		
ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	14 842,9	102,1
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	3 277,9	104,8
elektrik malları və mebellər	1 221,0	103,6
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	273,2	109,0
əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatlar	624,6	92,7
avtomobil benzini və dizel yanacağı	1 471,3	108,1
digər qeyri-ərzaq malları	4601,7	104,1

Hesabat dövründə istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkəsində xərclədiyi vəsaitin 56,4 faizi ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, 12,5 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 5,6 faizi avtomobil benzini və dizel yanacağının, 4,6 faizi elektrik malları və mebellərin, 2,4 faizi əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatların, 1,0 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 17,5 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

Qrafik 14

**2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin mal qrupları üzrə
strukturu**



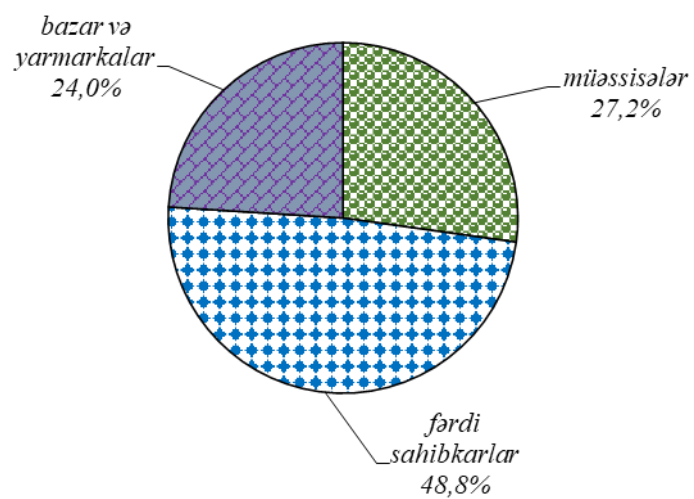
Cədvəl 35

Əmtəə bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları, milyon manat	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	26 312,6	103,0
o cümlədən: müəssisələr üzrə	7 161,2	100,1
fərdi sahibkarlar üzrə	12 829,8	104,1
bazar və yarmarkalar üzrə	6 321,6	104,2

Qrafik 15

**2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**



İctimai iaşə xidmətləri

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında ictimai iaşə dövriyyəsi 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 23,5 faiz artaraq 938,8 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 36

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında, min manat	2023-cü ilin yanvar- iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	938 833,9	123,5
o cümlədən: dövlət	8 589,7	135,4
qeyri-dövlət	930 244,2	123,4
ondan: fiziki şəxslər	459 775,9	121,7

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 50,6 faizi hüquqi şəxslərin, 49,4 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin payına düşür. Hüquqi şəxslər üzrə dövriyyə 2022-ci ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə 25,1 faiz artaraq 470,5 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin dəyəri 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 15,1 faiz artaraq 5328,1 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 3991,6 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 74,9 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 37

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	5 328,1	115,1
o cümlədən: dövlət	1 110,2	111,5
qeyri-dövlət	4 217,9	116,1
ondan: fiziki şəxslər	1 336,5	114,4

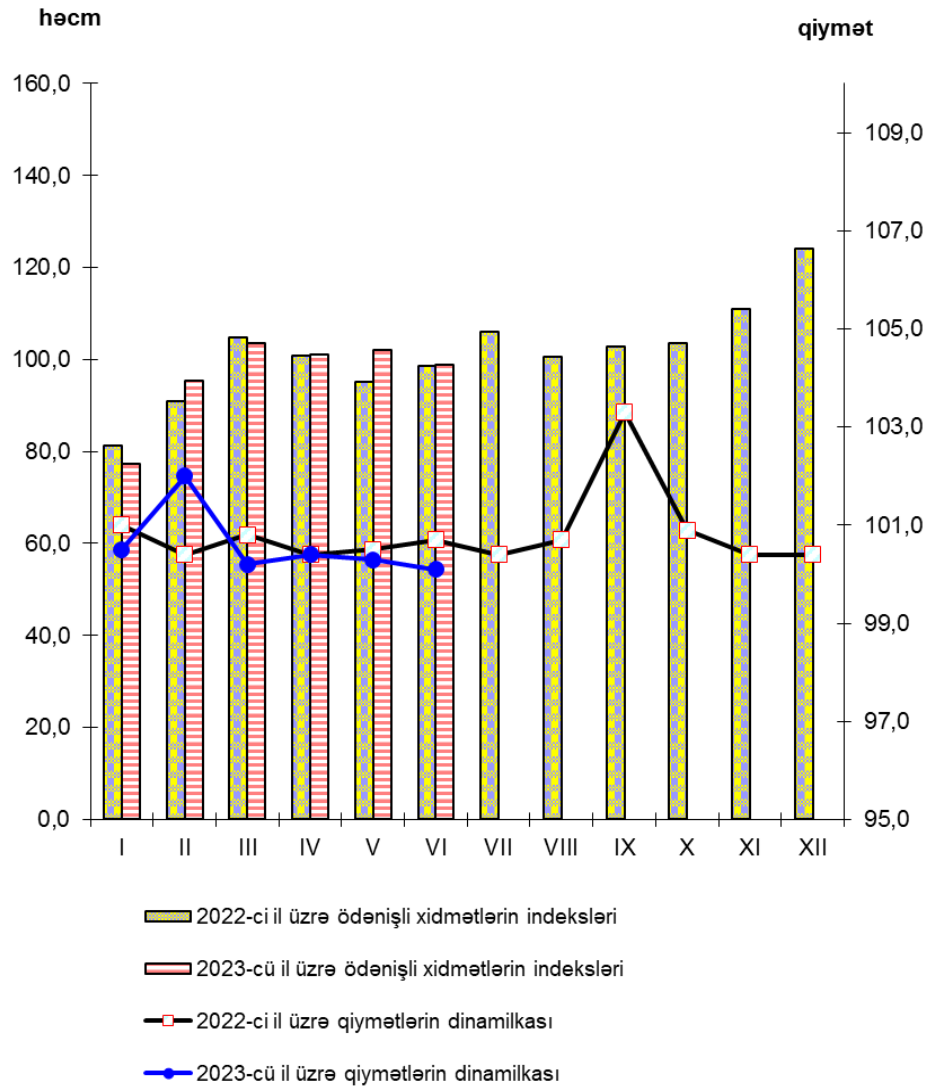
Cari ilin yanvar-iyun aylarında hər bir ölkə sakini orta hesabla 525,4 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 108,5 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2022-ci il			
Yanvar	106,6	106,8	105,7
Yanvar-fevral	105,0	104,5	106,6
Yanvar-mart	105,2	104,7	106,6
Yanvar-aprel	106,9	106,1	109,4
Yanvar-may	108,1	106,0	114,7
Yanvar-iyun	107,4	105,6	113,4
Yanvar-iyul	107,2	105,7	112,2
Yanvar-avqust	107,3	106,3	110,8
Yanvar-sentyabr	107,8	107,2	109,6
Yanvar-oktyabr	106,9	106,7	107,5
Yanvar-noyabr	107,3	107,4	106,7
Yanvar-dekabr	108,0	108,0	108,0
2023-cü il			
Yanvar	108,5	110,2	103,4
Yanvar-fevral	111,1	112,3	107,4
Yanvar-mart	111,6	113,0	107,5
Yanvar-aprel	111,9	113,4	107,4
Yanvar-may	113,8	114,9	110,5
Yanvar-iyun	115,1	115,3	114,4

Qrafik 16

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**



Qiymət indeksləri

Cədvəl 39

	2023-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin iyun ayı 2022-ci ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	99,1	110,6	112,7
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	99,6	73,1	85,2
o cümlədən:			
neft-qaz sənayesi	99,3	64,2	78,3
qeyri neft-qaz sənayesi	100,2	102,7	105,0
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	96,4	108,6	111,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	100,9	112,7	109,9
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	99,9	101,0	101,0
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0	100,0
İdxal olunan məhsulların qiymət indeksi	102,1*	117,2**	119,8***
İxrac olunan məhsulların qiymət indeksi	94,6*	65,4**	79,1***
o cümlədən:			
qeyri neft-qaz məhsulları	102,2*	103,1**	103,2***

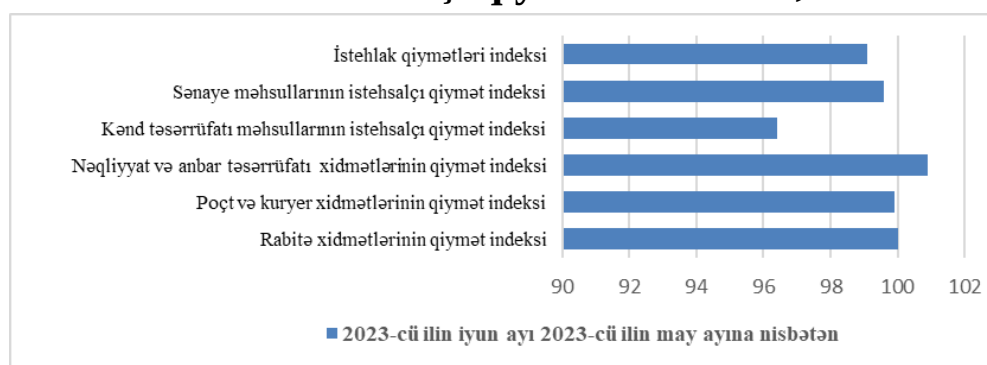
*2023-cü ilin may ayı 2023-cü ilin aprel ayına nisbətən

**2023-cü ilin may ayı 2022-ci ilin may ayına nisbətən

***2023-cü ilin yanvar-may ayları 2022-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən

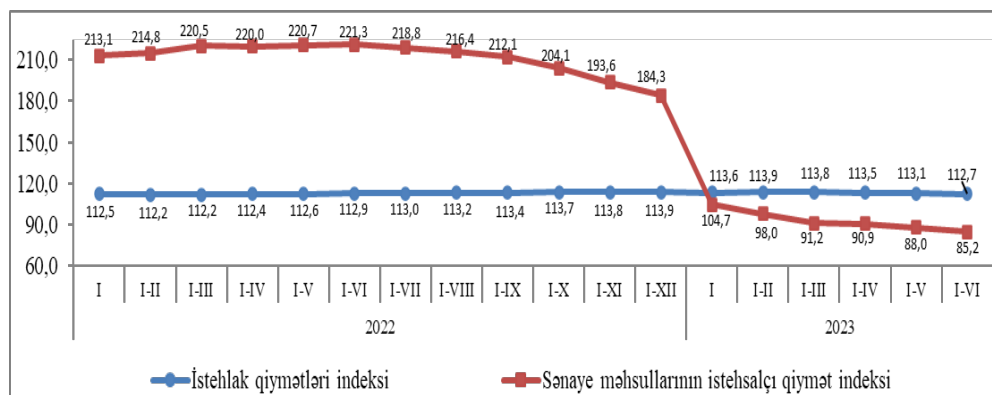
Qrafik 17

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə



Qrafik 18

İstehlak qiymətləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)



İstehlak qiymətləri indeksi

2023-cü ilin iyun ayında istehlak qiymətləri indeksi may ayı ilə müqayisədə 99,1 faiz, 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 112,7 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 40

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2022-ci il						
Yanvar	101,6	112,5	112,5	102,6	117,1	117,1
Fevral	101,1	111,9	112,2	102,1	117,2	117,2
Mart	101,1	112,1	112,2	101,5	116,8	117,0
I rüb	104,4	-	112,2	107,0	-	117,0
Aprel	101,0	113,0	112,4	101,7	118,4	117,4
May	100,7	113,7	112,6	101,0	120,2	117,9
İyun	99,9	114,2	112,9	99,0	120,6	118,4
II rüb	102,6	-	113,6	103,8	-	119,7

REAL SEKTOR

...ardı...

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2022-ci il						
İyul	100,5	113,7	113,0	100,1	120,3	118,7
Avqust	100,9	114,2	113,2	101,2	120,8	118,9
Sentyabr	103,1	115,6	113,4	103,4	121,8	119,3
III rüb	102,3	-	114,5	101,7	-	121,0
Oktyabr	101,6	115,6	113,7	102,2	121,0	119,4
Noyabr	101,0	115,1	113,8	101,2	120,1	119,5
Dekabr	101,0	114,4	113,9	101,7	119,0	119,5
IV rüb	105,0	-	115,0	106,3	-	120,1
2023-cü il						
Yanvar	101,0	113,6	113,6	101,2	117,5	117,5
Fevral	101,5	114,1	113,9	101,8	117,1	117,3
Mart	100,7	113,6	113,8	101,3	116,8	117,1
I rüb	103,2	-	113,8	104,4	-	117,1
Aprel	100,3	112,8	113,5	100,3	115,1	116,6
May	99,6	111,5	113,1	98,9	112,7	115,8
İyun	99,1	110,6	112,7	97,9	111,5	115,1
II rüb	100,7	-	111,6	100,2	-	113,1

	Qeyri-ərzaq məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2022-ci il						
Yanvar	100,8	105,9	105,9	101,0	111,1	111,1
Fevral	100,3	106,0	106,0	100,4	109,3	110,2
Mart	100,8	106,6	106,2	100,8	110,0	110,1
I rüb	101,9	-	106,2	102,6	-	110,1
Aprel	100,6	107,1	106,4	100,4	110,2	110,2
May	100,7	107,1	106,6	100,5	110,3	110,2
İyun	100,5	107,4	106,7	100,7	110,9	110,3
II rüb	101,9	-	107,2	101,6	-	110,5
İyul	101,4	108,6	107,0	100,4	108,9	110,1
Avqust	100,6	108,9	107,2	100,7	109,5	110,0
Sentyabr	102,4	110,5	107,6	103,3	111,4	110,2
III rüb	103,1	-	109,3	102,5	-	110,0

REAL SEKTOR

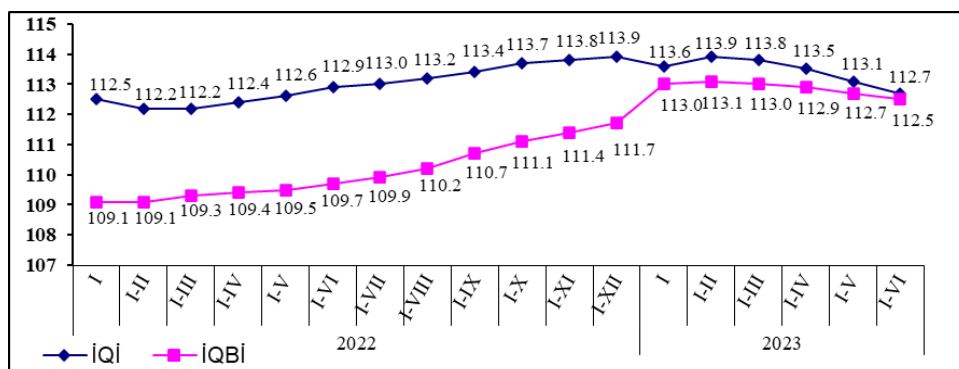
...ardı...

	Qeyri-ərzaq məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2022-ci il						
Oktyabr	101,3	110,9	107,9	100,9	112,0	110,4
Noyabr	101,6	112,1	108,3	100,4	110,7	110,4
Dekabr	100,5	111,9	108,6	100,4	110,2	110,4
IV rüb	104,3	-	111,7	103,8	-	111,0
2023-cü il						
Yanvar	101,1	112,2	112,2	100,5	109,7	109,7
Fevral	100,4	112,2	112,2	102,0	111,4	110,6
Mart	100,3	111,6	112,0	100,2	110,8	110,6
I rüb	102,2	-	112,0	102,3	-	110,6
Aprel	100,3	111,3	111,8	100,4	110,7	110,7
May	100,1	110,7	111,6	100,3	110,5	110,6
İyun	100,1	110,3	111,4	100,1	109,8	110,5
II rüb	100,8	-	110,8	101,3	-	110,3

Qiyəmətləri dövlət tərəfindən tənzimlənen məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2023-cü ilin iyun ayında may ayı ilə müqayisədə 100,0 faiz, əvvəlki ilin iyun ayı ilə müqayisədə 111,1 faiz, 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 112,5 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 19

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)



2023-cü ilin iyun ayında ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi may ayı ilə müqayisədə 97,9 faiz, 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 115,1 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 41

Ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2023-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin iyun ayı 2022-ci ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-iyun ayları 2021-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Çörək, çörək məmulatları və yarmalar	99,5	111,4	114,9	118,1
Ət və ət məhsulları	100,7	116,8	115,5	109,6
Balıq və balıq məhsulları	99,6	107,0	108,9	115,2
Süd və süd məhsulları, yumurta	99,6	110,2	111,6	109,4
Kərə və bitki yağları	98,9	102,5	108,6	114,3
Meyvələr	96,5	104,3	111,5	114,1
Tərəvəzlər	87,4	118,9	130,5	165,0
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	100,3	110,7	113,1	111,3
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	100,3	114,1	116,6	110,5

REAL SEKTOR

...ardı...

	2023-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin iyun ayı 2022-ci ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-iyun ayları 2021-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Çay, qəhvə, kakao	99,9	114,9	115,9	107,6
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,2	108,4	110,6	108,5
Araq, brendi (konyak)	100,0	102,1	103,6	105,8
Tütün məmulatları	100,0	103,6	104,6	107,1

2023-cü ilin iyun ayında qeyri-ərzaq məhsulları üzrə istehlak qiymətləri indeksi may ayı ilə müqayisədə 100,1 faiz, 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 111,4 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 42

Qeyri-ərzaq məhsullarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2023-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin iyun ayı 2022-ci ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-iyun ayları 2021-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	100,3	113,2	113,9	114,2
Geyim	100,1	108,1	109,0	106,1
Ayaqqabı	100,1	107,7	109,0	106,4
İnşaat materialları	99,9	103,4	105,9	114,1
Mebel və ev əşyaları	100,3	111,9	112,2	109,3
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,0	111,4	112,2	112,1
Məişət cihazları	100,0	106,8	107,8	105,6
Kiçik elektrik cihazları	100,1	107,0	108,1	107,5
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,2	108,5	109,7	111,2
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (yuyucu vasitələr və s.)	100,0	111,9	114,1	109,5
Dərmanlar	100,0	117,8	117,8	100,0

REAL SEKTOR

...ardı...

	2023-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin iyun ayı 2022-ci ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-iyun ayları 2021-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,1	106,9	107,7	109,0
Minik avtomobilləri	100,0	101,7	102,5	104,6
Velosipedlər	100,3	107,7	109,0	107,1
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,2	108,3	109,4	112,3
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	109,0	109,0	100,0
Telefon aparatları	99,9	101,4	102,3	102,7
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	97,1	100,1	103,1	104,5
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	100,0	101,8	102,9	102,3
Oyuncaqlar	100,2	110,2	111,3	110,3
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət vaxtı istifadə etmək üçün əşyalar	100,4	113,5	115,1	110,3
Kitablar	100,0	110,3	110,4	106,9
Qəzetlər və digər dövri nəşrlər	100,0	101,1	101,8	102,1
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	99,6	110,2	120,5	132,1
Şəxsi gigiyena əşyaları, saç qurutmaq üçün fenlər	100,0	109,8	110,7	108,4
Zərgərlik məmulatları	100,4	110,8	111,3	109,3
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,4	110,3	111,2	109,3

2023-cü ilin iyun ayında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə istehlak qiymətləri indeksi may ayı ilə müqayisədə 100,1 faiz, 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 110,5 faiz təşkil etmişdir.

**Əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin
istehlak qiymətləri indeksləri**

	2023-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin iyun ayı 2022-ci ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-iyun ayları 2021-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,0	112,6	114,6	113,3
Ayaqqabıların təmiri	100,1	113,8	116,1	111,8
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,3	115,7	116,6	110,7
Soyuq su təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	109,1
Zibilin daşınması xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	100,0	109,1
Elektrik enerjisi təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	112,5
Təbii qaz təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	141,7
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,1	108,8	110,3	112,6
Məişət cihazlarının təmiri	100,2	116,0	115,7	110,1
Ev və məişət xidmətləri	100,0	109,3	112,4	110,2
Tibbi xidmətlər	100,1	103,9	104,7	108,7
Stomatoloji xidmətlər	100,2	111,8	112,3	110,6
Xəstəxana xidmətləri	100,5	103,4	104,1	106,2
Avtomobillərin təmiri	100,3	109,9	112,0	110,0
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	100,4	101,1	102,4

REAL SEKTOR

...ardı...

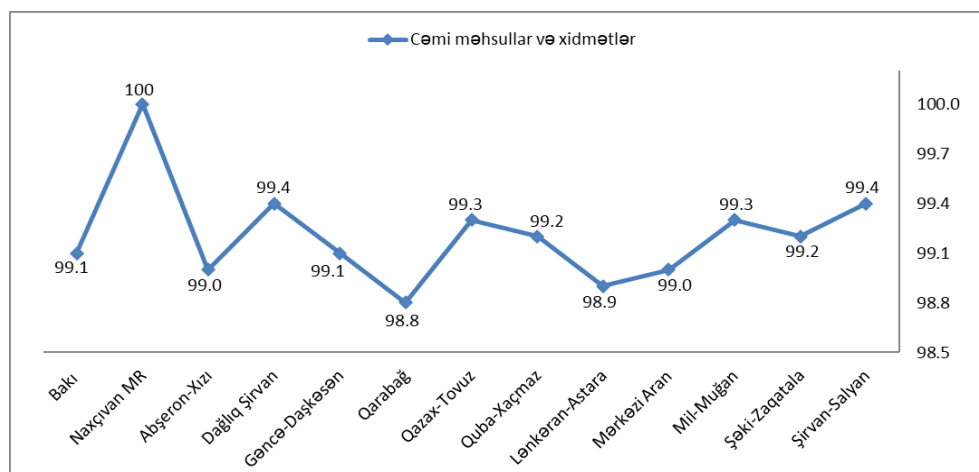
	2023-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin iyun ayı 2022-ci ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-iyun ayları 2021-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə
Metro nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	133,3	127,8	100,0
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,1	118,4	115,4	100,3
Hava nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	105,9	121,4	123,2	113,3
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0	157,9
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	102,1	102,1	100,0
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	99,2	112,9	112,8	102,0
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	101,1	101,1	102,5
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,1	114,3	116,8	115,4
Mehmanxana xidməti	100,3	108,4	108,7	105,1
Bərbərxana və kosmetoloji xidmətlər	100,2	112,3	113,3	110,6
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0	100,0

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2023-cü ilin iyun ayında istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	99,1	98,2	99,9	100,0
Naxçıvan Muxtar Respublikası	100,0	99,5	100,5	100,3
Abşeron-Xızı	99,0	97,7	100,1	100,1
Dağlıq Şirvan	99,4	98,5	100,0	100,1
Gəncə-Daşkəsən	99,1	97,8	100,1	100,2
Qarabağ	98,8	97,4	100,0	100,0
Qazax-Tovuz	99,3	98,4	100,1	100,1
Quba-Xaçmaz	99,2	97,9	100,1	100,1
Lənkəran-Astara	98,9	97,6	100,1	100,2
Mərkəzi Aran	99,0	97,8	100,0	100,1
Mil-Muğan	99,3	98,3	100,0	100,1
Şəki-Zaqatala	99,2	98,1	100,1	100,3
Şərqi Zəngəzur	...	...	...	...
Şirvan-Salyan	99,4	98,5	100,0	100,0

Qrafik 20

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)



Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2023-cü ilin iyun ayında əvvəlki ayla müqayisədə sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 99,6 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 99,6 faiz, emal sənayesi üzrə 99,4 faiz, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin iyun ayında əvvəlki ayla müqayisədə istehsalçı qiymət indeksi neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə 99,3 faiz, qeyri neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə isə 100,2 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 45

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2023-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin iyun ayı 2022-ci ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	99,6	73,1	85,2
neft-qaz sənayesi	99,3	64,2	78,3
qeyri neft-qaz sənayesi	100,2	102,7	105,0
mədənçıxarma sənayesi	99,6	62,4	75,9
emal sənayesi	99,4	98,4	105,1
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0	100,0
su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0	100,0

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2023-cü ilin iyun ayında əvvəlki ayla müqayisədə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 96,4 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 92,3 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə 100,3 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin iyun ayında əvvəlki ayla müqayisədə meşə təsərrüfatı, balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 46

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2023-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin iyun ayı 2022-ci ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	96,4	108,6	111,1
bitkiçilik məhsulları	92,3	102,5	108,5
heyvandarlıq məhsulları	100,3	114,3	113,2
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,0	109,0	109,0
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	100,0	102,6	103,4

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, rabitə, İKT və reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri. 2023-cü ilin iyun ayında əvvəlki ayla müqayisədə nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi 100,9 faiz, o cümlədən nəqliyyatda yükdaşıma xidmətləri üzrə 100,6 faiz, nəqliyyatda sənişindəşıma xidmətləri üzrə 103,8 faiz, yardımçı nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətləri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin iyun ayında əvvəlki ayla müqayisədə rabitə və İKT xidmətlərinin qiymət indeksləri 100,0 faiz, poçt və kuryer xidmətləri üzrə 99,9 faiz, reklam xidmətləri üzrə isə 99,5 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 47

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, rabitə, İKT və reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri

	2023-cü ilin iyun ayı 2023-cü ilin may ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin iyun ayı 2022-ci ilin iyun ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	100,9	112,7	109,9
yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	100,6	112,4	109,1
sənişindəşıma nəqliyyatı xidməti	103,8	117,0	118,3
yardımçı nəqliyyat xidməti	100,0	100,0	100,0
anbar təsərrüfatı xidməti	100,0	96,9	97,6
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	99,9	101,0	101,0
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0	100,0
İKT xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	101,6	100,1
Reklam xidmətlərinin qiymət indeksi	99,5	98,6	100,4

İdxal olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2023-cü ilin may ayında idxal olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 102,1 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 117,2 faiz, 2023-cü ilin yanvar-may aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 119,8 faiz təşkil etmişdir.

2023-cü ilin iyun ayında ölkəyə idxal edilmiş ərzaqlıq buğdanın 1 tonunun orta qiyməti 436,99 manat təşkil etmişdir.

İxrac olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2023-cü ilin may ayında ixrac olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 94,6 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 65,4 faiz, 2023-cü ilin yanvar-may aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 79,1 faiz təşkil etmişdir.

İxrac olunan qeyri neft-qaz məhsullarının qiymət indeksi 2023-cü ilin may ayında əvvəlki ayla müqayisədə 102,2 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 103,1 faiz, 2023-cü ilin yanvar-may aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 103,2 faiz təşkil etmişdir.

Mənzil bazarında qiymət indeksləri. 2023-cü ilin II rübündə mənzil bazarında qiymət indeksi əvvəlki rüb ilə müqayisədə 101,2 faiz, o cümlədən ilkin mənzil bazarı üzrə 100,7 faiz, təkrar mənzil bazarı üzrə 101,2 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 48

Mənzil bazarında qiymət indeksləri

	2023-cü ilin II rübü 2023-cü ilin I rübünə nisbətən, faizlə	2023-cü ilin II rübü 2022-ci ilin II rübünə nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları 2022-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Mənzil bazarında qiymət indeksi	101,2	109,9	109,9
İlkin mənzil bazarında qiymət indeksi	100,7	108,3	108,2
Təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi	101,2	110,0	110,0

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumata görə 2023-cü il iyun ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 14,6 faiz artaraq, milli valyuta ekvivalentində 21285,5 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 17631,7 milyon manatı və ya 82,8 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

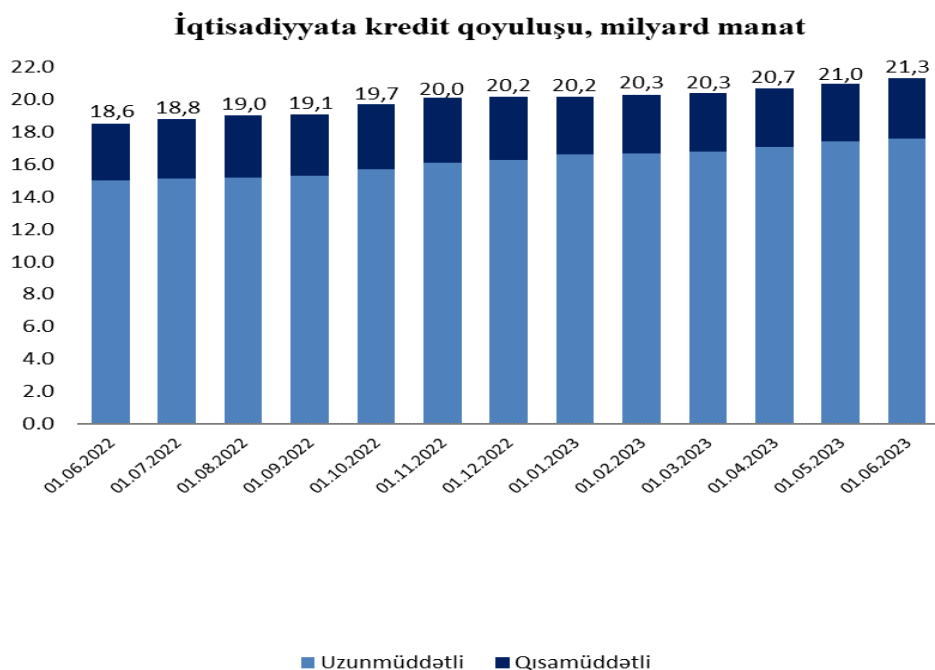
Kreditlərin 97,1 faizi banklar, 2,9 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği il ərzində 27,3 faiz azalaraq 490,1 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 2,3 faizini təşkil etmişdir.

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2023-cü il iyunun 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	21285,5	114,6
o cümlədən:		
qısamüddətli	3653,8	103,5
uzunmüddətli	17631,7	117,2
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	490,1	72,7
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	2,3	x

Qrafik 21



Məşğulluq və işsizlik

2023-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5224,3 min nəfər olmuş, onlardan 4934,5 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir*.

Cari il iyunun 1-i vəziyyətinə muzzdla çalışan işçilərin sayı 1726,3 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 898,6 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 827,7 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda 31,7 min nəfər, qeyri neft-qaz sektorunda isə 1694,6 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda muzzdla çalışan işçilərin 23,1 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,4 faizi emal sənayesində, 6,6 faizi tikintidə, 3,6 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 2,0 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 1,9 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,6 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 19,2 faizi təhsil, 18,7 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,3 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,5 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 5,0 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 4,3 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,6 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,1 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 2,2 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 2,1 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar və 1,0 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrində çalışmışlar.

*) 2019-cü ildə keçirilmiş əhalinin siyahıyaalınmasının nəticələri nəzərə alınmışdır.

**2023-cü il iyun ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət və
mülkiyyət növləri üzrə muzzla çalışan işçilərin sayı
(min nəfər)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 726,3	898,6	827,7
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	62,9	25,1	37,8
Mədənçıxarma sənayesi	33,4	11,4	22,0
Emal sənayesi	127,0	17,3	109,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	27,4	26,9	0,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	34,1	30,9	3,2
Tikinti	113,6	25,1	88,5
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	322,9	2,2	320,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	73,9	42,9	31,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	37,5	1,7	35,8
İnformasiya və rabitə	32,0	14,1	17,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	36,0	7,2	28,8
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	18,4	5,7	12,7
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	62,0	31,2	30,8
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	86,1	63,3	22,8
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	111,8	106,4	5,4
Təhsil	331,7	317,4	14,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	144,0	118,2	25,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	53,4	48,4	5,0
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	18,2	3,2	15,0

2023-cü ilin yanvar-may aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 144,5 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 51

**2023-cü ilin yanvar-may aylarında iqtisadi fəaliyyət
növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş
iş saatlarının miqdarı**

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	145,8
Mədənçıxarma sənayesi	146,8
Emal sənayesi	144,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	147,7
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	149,8
Tikinti	146,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	150,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	141,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	147,4
İnformasiya və rabitə	144,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	146,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	139,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	141,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	146,4
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	148,3
Təhsil	138,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	138,3
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	146,9
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	134,7

2023-cü il iyul ayının 1-i vəziyyətinə Dövlət Məşğulluq Agentliyinin yerli qurumlarında qeydiyyatda alınmış işsiz şəxslərin sayı 247,4 min nəfər olmuş, onların 33,3 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizlikdən sığorta ödənişinin orta aylıq məbləği 407,5 manat olmuşdur.

**Dövlət Məşğulluq Agentliyinin yerli qurumlarında
qeydiyyatda alınmış işsiz şəxslərin və işsizlikdən
sığorta ödənişi alanların sayı
(1 iyul 2023-cü il vəziyyətinə)**

	Qeydiyyatda alınmış işsiz şəxslərin sayı, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Ölkə üzrə – cəmi	247 430	2 568
Bakı şəhəri – cəmi	49 800	1 522
Naxçıvan Muxtar Respublikası – cəmi	439	-
o cümlədən:		
Naxçıvan şəhəri	102	-
Babək rayonu	91	-
Culfa rayonu	50	-
Kəngərli rayonu	36	-
Ordubad rayonu	46	-
Sədərkə rayonu	37	-
Şahbuz rayonu	27	-
Şərur rayonu	50	-
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu - cəmi	9 375	393
o cümlədən:		
Sumqayıt şəhəri	5 282	197
Abşeron rayonu	3 728	192
Xızı rayonu	365	4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu - cəmi	9 598	39
o cümlədən:		
Ağsu rayonu	1 966	5
İsmayilli rayonu	3 959	9
Qobustan rayonu	1 122	7
Şamaxı rayonu	2 551	18
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu - cəmi	15 338	107
o cümlədən:		
Gəncə şəhəri	6 217	65
Naftalan şəhəri	305	3
Daşkəsən rayonu	1 135	4
Goranboy rayonu	3 423	15
Göygöl rayonu	1 856	17
Samux rayonu	2 402	3

REAL SEKTOR

...ardı...

	Qeydiyyatda alınmış işsiz şəxslərin sayı, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Qarabağ iqtisadi rayonu - cəmi	30 705	73
o cümlədən:		
Xankəndi şəhəri	...	...
Ağcabədi rayonu	3 348	15
Ağdam rayonu	10 749	6
Bərdə rayonu	3 618	10
Füzuli rayonu	6 529	24
Xocalı rayonu	818	-
Xocavənd rayonu	717	-
Şuşa rayonu	1 805	-
Tərtər rayonu	3 121	18
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu - cəmi	16 835	99
o cümlədən:		
Ağstafa rayonu	2 561	21
Gədəbəy rayonu	3 206	5
Qazax rayonu	3 179	25
Şəmkir rayonu	4 797	25
Tovuz rayonu	3 092	23
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu - cəmi	13 145	53
o cümlədən:		
Xaçmaz rayonu	3 634	12
Quba rayonu	3 968	20
Qusar rayonu	2 852	10
Siyəzən rayonu	1 303	5
Şabran rayonu	1 388	6
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu - cəmi	21 439	57
o cümlədən:		
Astara rayonu	2 433	3
Cəlilabad rayonu	5 309	17
Lerik rayonu	2 183	7
Lənkəran rayonu	5 797	24
Masallı rayonu	4 337	3
Yardımlı rayonu	1 380	3
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu- cəmi	18413	98
o cümlədən:		
Mingəçevir şəhəri	2 648	35
Ağdaş rayonu	3 018	11
Göyçay rayonu	4 625	8
Kürdəmir rayonu	2 911	19

REAL SEKTOR

... sonu

	Qeydiyyatata alınmış işsiz şəxslərin sayı, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Ucar rayonu	1537	4
Yevlax rayonu	2225	15
Zərdab rayonu	1449	6
Mil-Muğan iqtisadi rayonu - cəmi	11594	21
o cümlədən:		
Beyləqan rayonu	1947	4
İmişli rayonu	3838	3
Saatlı rayonu	2031	6
Sabirabad rayonu	3778	8
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu - cəmi	20139	38
o cümlədən:		
Balakən rayonu	3457	1
Qax rayonu	2541	5
Qəbələ rayonu	3376	8
Oğuz rayonu	2640	1
Şəki rayonu	4394	18
Zaqatala rayonu	3731	5
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu - cəmi	17973	6
o cümlədən:		
Cəbrayıl rayonu	4215	-
Kəlbəcər rayonu	4682	6
Qubadlı rayonu	2557	-
Laçın rayonu	4252	-
Zəngilan rayonu	2267	-
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu - cəmi	12637	62
o cümlədən:		
Şirvan şəhəri	2858	15
Biləsuvar rayonu	2717	6
Hacıqabul rayonu	1703	8
Neftçala rayonu	2002	15
Salyan rayonu	3357	18

Dövlət büdcəsi

2023-cü ilin yanvar-may aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 13961,0 milyon manat, xərcləri isə 11142,4 milyon manat təşkil etmişdir. Büdcənin icrasında yaranmış 2818,6 milyon manatlıq profisit ümumi daxili məhsulun 5,7 faizinə bərabər olmuşdur.

Cədvəl 53

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	2023-cü ilin yanvar-may ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Gəlirlər – cəmi	13961,0	100,0	28,16
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	665,1	4,76	1,34
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	5053,8	36,20	10,19
Torpaq vergisi	15,1	0,11	0,03
Əmlak vergisi	124,9	0,89	0,25
Əlavə dəyər vergisi	3428,5	24,56	6,92
Sadələşdirilmiş vergi	156,5	1,12	0,32
Aksiz	540,5	3,87	1,09
Yol vergisi	59,1	0,42	0,12
Mədən vergisi	59,7	0,43	0,12
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	682,3	4,89	1,38
Digər daxilolmalar	3175,5	22,75	6,40

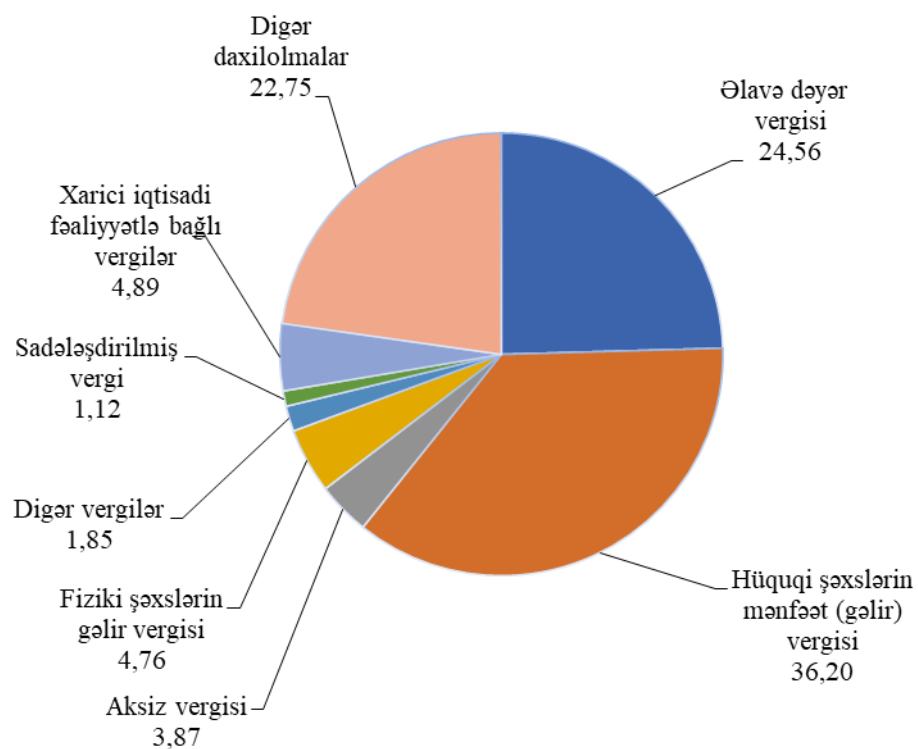
Daxilolmaların 36,20 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 24,56 faizi əlavə dəyər vergisi, 4,89 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 4,76 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 3,87 faizi aksizlər, 1,12 faizi sadələşdirilmiş vergi, 1,85 faizi vergilərin digər növləri, 22,75 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

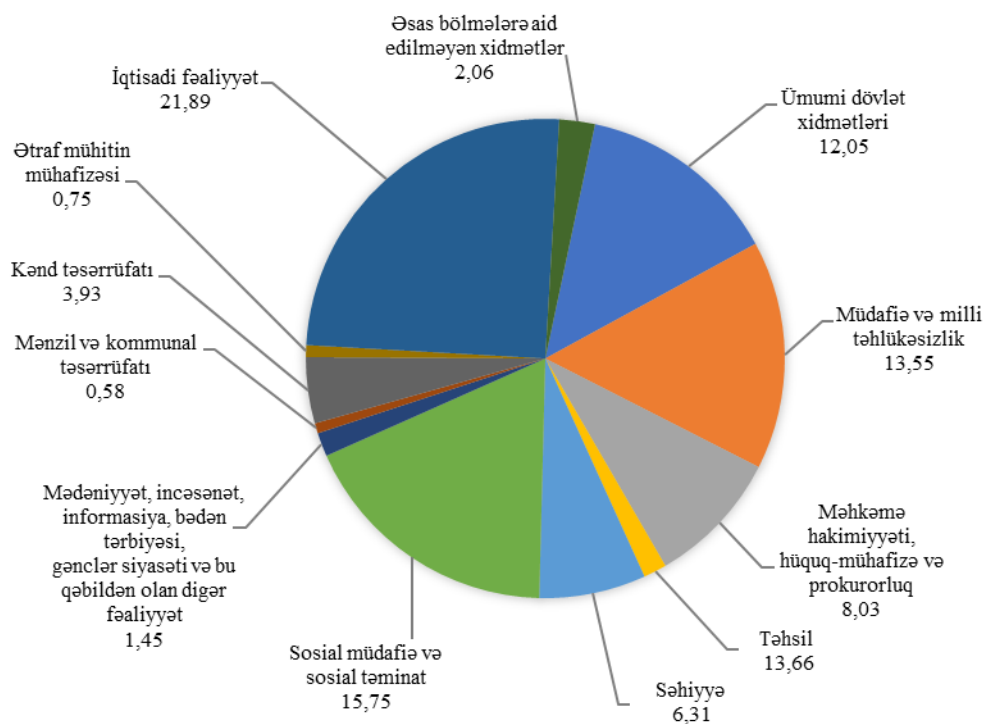
Dövlət büdcəsinin xərcləri

	2023-cü ilin yanvar-may ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Xərclər – cəmi	11142,4	100,0	22,47
o cümlədən:			
Ümumi dövlət xidmətləri	1342,3	12,05	2,71
Müdafiə və milli təhlükəsizlik	1509,5	13,55	3,04
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq	894,7	8,03	1,80
Təhsil	1521,6	13,66	3,07
Səhiyyə	703,1	6,31	1,42
Sosial müdafiə və sosial təminat	1754,6	15,75	3,54
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	161,1	1,45	0,33
Mənzil və kommunal təsərrüfatı	64,2	0,58	0,13
Kənd təsərrüfatı	438,5	3,93	0,88
Ətraf mühitin mühafizəsi	83,6	0,75	0,17
İqtisadi fəaliyyət	2439,5	21,89	4,92
Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər	229,7	2,06	0,46

Büdcə vəsaitlərinin 21,89 faizi iqtisadi fəaliyyətin, 19,97 faizi təhsil və səhiyyənin, 15,75 faizi sosial müdafiə və sosial təminatın, 13,55 faizi müdafiə və milli təhlükəsizlik tədbirlərinin, 12,05 faizi ümumi dövlət xidmətlərinin, 16,80 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

**2023-cü ilin yanvar-may aylarında büdcə gəlirlərinin
strukturu, faizlə**



**2023-cü ilin yanvar-may aylarında büdcə xərclərinin
strukturu, faizlə**

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 15480,0 milyon manat, xərcləri 14063,3 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 1416,7 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 2,3 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Xarici ticarət

2023-cü ilin yanvar-may aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 185 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 106 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 175 ölkədən idxal olunmuşdur.

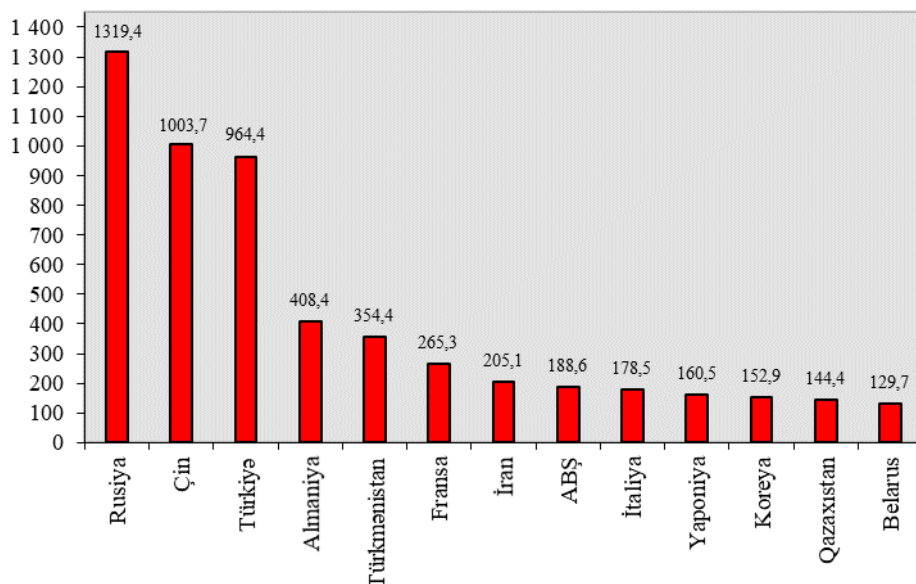
Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2023-cü ilin yanvar-may aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 19602,3 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 12763,6 milyon dollar, idxalın dəyəri 6838,7 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 5924,9 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

2022-ci ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 8,2 faiz azalmış, real ifadədə isə 2,3 faiz artmışdır. İdxal real ifadədə 11,1 faiz artmış, ixrac isə 0,5 faiz azalmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 90,8 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Çin, Almaniya, Hindistan, Yunanıstan, İspaniya, İsrail, Çexiya, Gürcüstan, Türkmənistan, Rumıniya, Fransa, İrlandiya, İran, Qazaxıstan, ABŞ, Avstriya, Yaponiya və Koreya ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəyə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 19,3 faizi Rusiyanın, 14,7 faizi Çinin, 14,1 faizi Türkiyənin, 6,0 faizi Almaniyanın, 5,2 faizi Türkmənistanın, 3,9 faizi Fransanın, 3,0 faizi İranın, 2,8 faizi ABŞ-ın, 2,6 faizi İtaliyanın, 2,3 faizi Yaponiyanın, 2,2 faizi Koreyanın, 2,1 faizi Qazaxıstanın, 1,9 faizi Belarusun, 1,7 faizi Birləşmiş Krallığın, 1,5 faizi Ukraynanın, 1,3 faizi Hindistanın, 1,1 faizi Braziliyanın, 1,0 faizi Polşanın, hər biri 0,8 faiz olmaqla Vyetnam və Niderlandın, 11,7 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

**2023-cü ilin yanvar-may aylarında idxalda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları)



İdxalda maşınların, mexanizmlərin, elektrotexniki avadanlıq və aparatların, mineral məhsulların, nəqliyyat vasitələrinin, kimya sənayesi məhsullarının, azqiymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, hazır ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, bitki mənşəli məhsulların, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, toxuculuq materialları və məmulatlarının dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxal olunan malların 62,5 faizini avtomobil, 15,0 faizini dəmir yolu, 9,8 faizini dəniz, 9,3 faizini hava nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 3,4 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

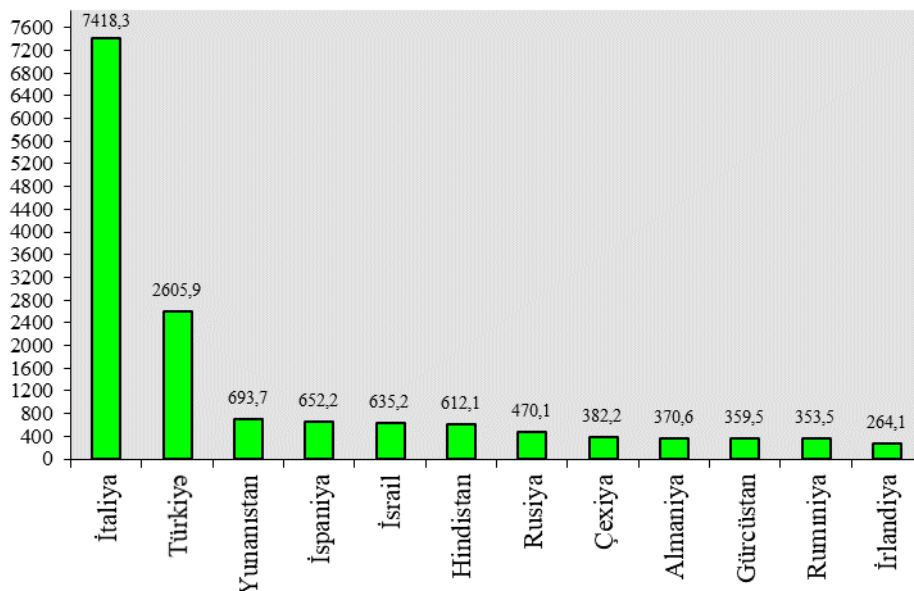
2022-ci ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə 2023-cü ilin yanvar-may aylarında mühüm məhsul növlərindən buğda idxalı 26,6 faiz, unlu qənnadı məmulatları – 6,4 faiz, şokolad və şokolad məhsulları – 5,9 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 8,3 faiz, mal əti – 2,5 dəfə, siqaretlər – 32,0 faiz, minik avtomobilləri – 41,6 faiz, dərman vasitələri – 8,4 faiz, polad

prokatı – 2,3 dəfə, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 4,8 faiz, qara metallardan borular – 33,6 faiz, rezin şinlər – 18,1 faiz, sintetik yuyucu vasitələr – 25,0 faiz, yük avtomobilləri – 42,2 faiz, polietilen – 73,1 faiz, mebellər – 9,3 faiz, mineral gübrələr – 51,6 faiz, qara metallardan çubuqlar – 0,1 faiz, paltaryuyan maşınlar – 29,2 faiz, polipropilen – 50,2 faiz, qara metallardan küncüklər – 45,2 faiz, məişət soyuducuları – 75,4 faiz artmış, bitki yağları idxalı isə 14,8 faiz, xam şəkər – 0,8 faiz, təzə meyvə – 10,0 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 16,2 faiz, çay – 11,6 faiz, kartof – 20,9 faiz, təzə tərəvəz – 1,1 faiz, məişət kondisionerləri – 3,5 faiz, avtobuslar – 79,1 faiz, sement – 30,2 faiz azalmışdır.

2023-cü ilin yanvar-may aylarında ölkəyə 37394 ədəd minik avtomobili, 2633 ədəd yük avtomobili, 61 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 46,0 faizini İtaliyaya, 16,2 faizini Türkiyəyə, 4,3 faizini Yunanıstana, 4,0 faizini İspaniyaya, 3,9 faizini İsrailə, 3,8 faizini Hindistana, 2,9 faizini Rusiyaya, 2,4 faizini Çexiyaya, 2,3 faizini Almaniyaya, hər biri 2,2 faiz olmaqla Gürcüstan və Rumıniyaya, 1,6 faizini İrlandiyaya, 0,9 faizini Avstriyaya, 0,8 faizini Bolqarıstana, 0,7 faizini Xorvatiyaya, 0,6 faizini İndoneziyaya, hər biri 0,5 faiz olmaqla Sinqapur, Vyetnam və Fransaya, 0,4 faizini Portuqaliyaya, 3,3 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

**2023-cü ilin yanvar-may aylarında ixracda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları)



2023-cü ilin yanvar-may aylarında ixracın 91,0 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 4,4 faizini avtomobil, 3,4 faizini dəmir yolu, 0,8 faizini hava, 0,4 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz və neft-qaz məhsullarının, meyvə və tərəvəzlərin, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, kimya sənayesi məhsullarının, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların, pambıq lifi və ipliyinin, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin, şəkərin, bitki yağlarının payı üstünlük təşkil etmişdir.

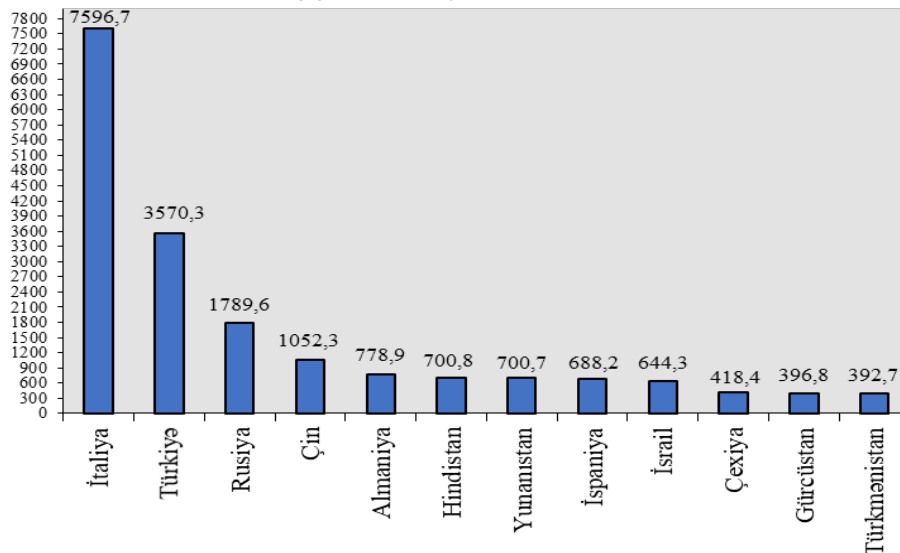
2023-cü ilin yanvar-may aylarında 2022-ci ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə meyvə ixracı 12,6 faiz, təzə tərəvəz – 20,0 faiz, kartof – 58,6 faiz,

şəkər – 28,6 faiz, meyvə və tərəvəz şirələri – 38,5 faiz, meyvə və tərəvəz konservləri – 56,5 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu – 92,5 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 43,2 faiz, polipropilen – 2,4 dəfə, polietilen – 51,7 faiz, emal olunmamış alüminium – 13,5 faiz, qara metallardan borular – 13,2 faiz, sement klinkerləri – 14,3 faiz artmış, çay ixracı isə 68,5 faiz, tütün – 56,4 faiz, bitki yağları – 81,6 faiz, pambıq lifi – 48,0 faiz, mineral gübrələr – 15,0 faiz, pambıq ipliği – 2,7 faiz, qara metallardan çubuqlar – 6,2 faiz, bentonit gili – 1,5 faiz, qara metallardan yarımfabrikatlar – 64,6 faiz azalmışdır.

2023-cü ilin yanvar-may aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2022-ci ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 22,1 faiz, real ifadədə 18,3 faiz artaraq 1465,8 milyon dollara bərabər olmuşdur. Qeyri neft-qaz məhsulları üzrə ixracın dəyərində Türkiyəyə (31,7 faiz), Rusiyaya (27,6 faiz), Gürcüstana (11,0 faiz), İsveçrəyə (3,6 faiz), Qazaxıstana (3,3 faiz), Türkmənistana (2,6 faiz), Ukraynaya (2,2 faiz), İtaliyaya (1,4 faiz), Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə (1,4 faiz), Özbəkistana (1,3 faiz), Belçikaya (1,3 faiz), Rumıniyaya (1,2 faiz), Çinə (1,1 faiz), Almaniyaya (1,0 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil etmişdir.

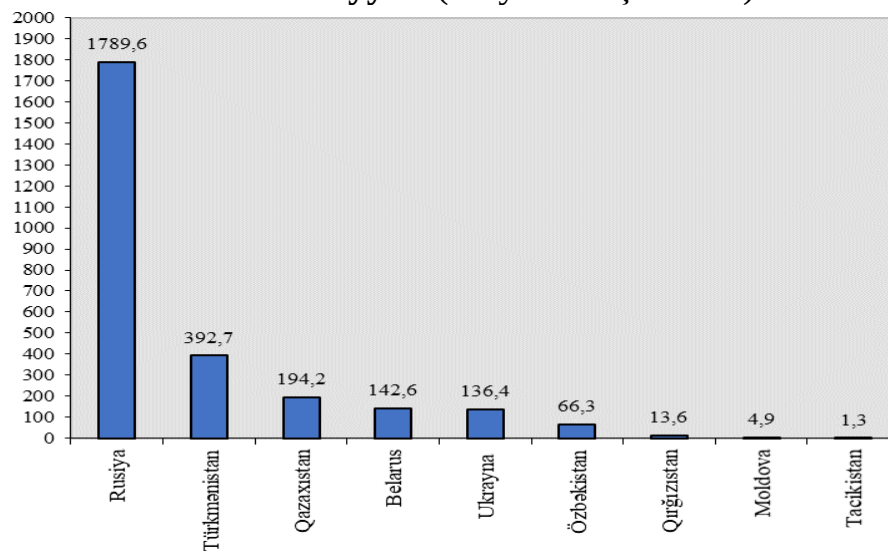
Qrafik 26

2023-cü ilin yanvar-may aylarında xarici ticarət dövriyyəsində daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları)



Qrafik 27

2023-cü ilin yanvar-may aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları)



Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı 4,4 faiz artaraq 2023-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə 190813 olmuşdur.

Artım iqtisadiyyatın “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı”, “Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar”, “Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə”, “İnformasiya və rabitə”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” və “Emal sənayesi” sahələrində nəzərəcarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 55

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayı (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

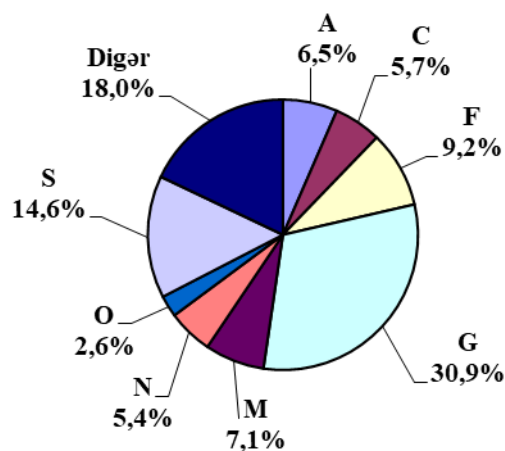
Fəaliyyət növünün		01.07.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi saya görə, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
Hərf işarə- si	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommer- siya təşkilatları		
	CƏMİ	190813	173239	100,0	104,4
A	o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	12463	11710	6,5	101,5
B	Mədənçıxarma sənayesi	1056	1056	0,6	102,9
C	Emal sənayesi	10868	10855	5,7	105,1
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	374	341	0,2	101,6
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	792	691	0,4	106,6
F	Tikinti	17488	17431	9,2	103,0
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	58986	58969	30,9	106,6
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	5236	5217	2,7	108,2
İ	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	4674	4657	2,5	106,3

		01.07.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		...ardı	
Hərflər	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommersiya təşkilatları	Ümumi sayı görə, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
J	İnformasiya və rabitə	5555	5497	2,9	105,5
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2321	2274	1,2	103,8
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2754	2514	1,4	106,7
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	13616	12883	7,1	105,3
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	10309	10171	5,4	104,7
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4913	0	2,6	100,1
P	Təhsil	5815	3646	3,1	104,8
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2925	2432	1,5	103,3
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2632	2156	1,4	104,9
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	27937	20739	14,6	100,5
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	99	0	0,1	100,0

*Bu və sonrakı cədvəllərdə statistik vahidlərin sayına dair son tarixə olan məlumatlarda əvvəlki dövrlərdə yaranmış və ya ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı ilə bağlı inzibati mənbələrdən əldə edilmiş məlumatlar əsasında aparılmış dəqiqləşmələr də öz əksini tapmışdır.

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” və “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” sahələrindəki statistik vahidlərin xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayının
strukturu, yekuna nisbətən



Cədvəl 56

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin sayının iqtisadi
fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü
(2023-cü il iyulun 1-nə)

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Cəmi	10731	5,6	1743	0,9	178339	93,5	17301	9,1	3601	1,9
o cüm-lədən:										
A	550	4,4	70	0,6	11843	95,0	240	1,9	136	1,1
B	39	3,7	1	0,1	1016	96,2	243	23,0	39	3,7
C	209	1,9	9	0,1	10650	98,0	914	8,4	472	4,3
D	279	74,6	0	0,0	95	25,4	14	3,7	8	2,1
E	228	28,8	4	0,5	560	70,7	40	5,1	26	3,3
F	498	2,8	18	0,1	16972	97,1	1513	8,7	397	2,3

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

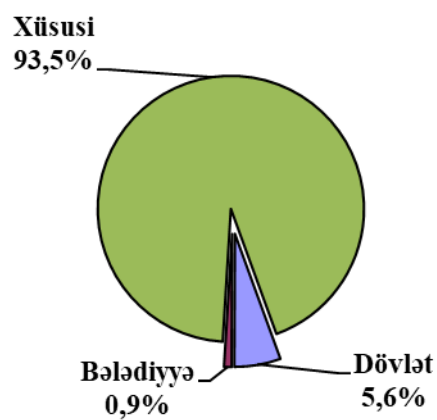
Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
							Sayı	%	Sayı	%
G	705	1,2	1	0,0	58280	98,8	4933	8,4	1022	1,7
H	241	4,6	3	0,1	4992	95,3	547	10,4	108	2,1
İ	44	1,0	1	0,0	4629	99,0	1726	36,9	174	3,7
J	224	4,0	1	0,0	5330	96,0	467	8,4	135	2,4
K	191	8,2	2	0,1	2128	91,7	158	6,8	98	4,2
L	109	4,0	0	0,0	2645	96,0	165	6,0	57	2,1
M	622	4,6	3	0,0	12991	95,4	1866	13,7	314	2,3
N	236	2,3	5	0,0	10068	97,7	2279	22,1	201	1,9
O	3306	67,3	1607	32,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0
P	2234	38,4	0	0,0	3581	61,6	260	4,5	63	1,1
Q	465	15,9	0	0,0	2460	84,1	199	6,8	48	1,6
R	418	15,9	5	0,2	2209	83,9	120	4,6	37	1,4
S	132	0,5	13	0,0	27792	99,5	1521	5,4	266	1,0
U	1	1,0	0	0,0	98	99,0	96	97,0	0	0,0

Xüsusi mülkiyyətə aid olan statistik vahidlərin əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (32,7%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (15,6%), “Tikinti” (9,5%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (7,3%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (6,6%), “Emal sənayesi” (6,0%) və “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi” (5,6%) sahələrinin payına düşür.

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

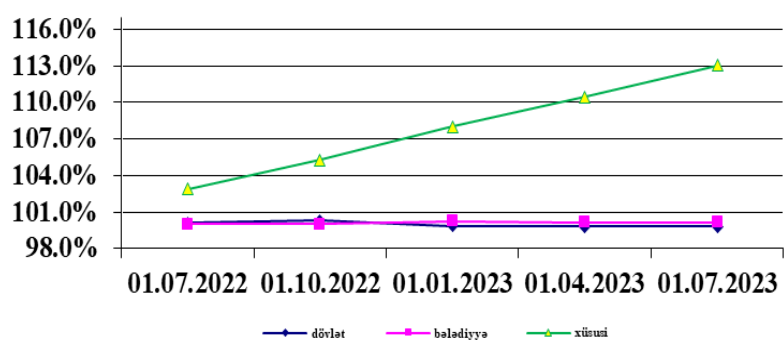
Qrafik 29

Statistik vahidlərin sayının mülkiyyət növünə görə strukturu, yekuna nisbətən

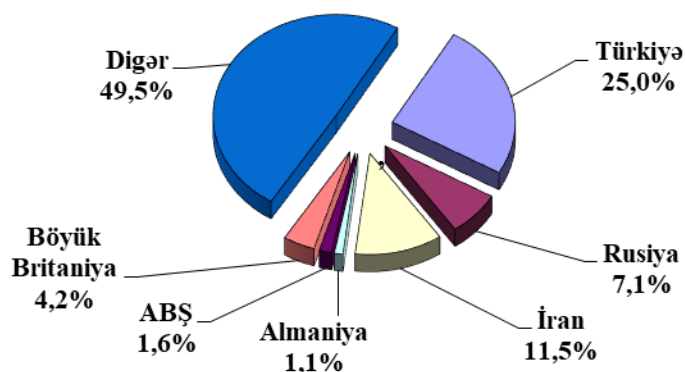


Qrafik 30

Mülkiyyət növlərinə görə statistik vahidlərin sayının dəyişməsi, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə



Xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən



Reyestrə qeydiyyatdan keçmiş statistik vahidlərdən tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (25,0%), İran (11,5%), Rusiya (7,1%), Böyük Britaniya (4,2%), ABŞ (1,6%) və Almaniya (1,1%) kimi ölkələrin sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Cədvəl 57

Statistik vahidlərin demoqrafiyası

Fəaliyyət növləri	01.07.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	190813	8328	4,4	352	0,2
o cümlədən:					
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	12463	234	1,9	19	0,2
Mədəniyyət sənayesi	1056	26	2,5	4	0,4
Emal sənayesi	10868	545	5,0	35	0,3

İNSTITUSIONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.07.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	374	6	1,6	0	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	792	48	6,1	0	0,0
Tikinti	17488	546	3,1	30	0,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	58986	3660	6,2	77	0,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	5236	410	7,8	13	0,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	4674	272	5,8	8	0,2
İnformasiya və rabitə	5555	293	5,3	10	0,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2321	88	3,8	9	0,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2754	140	5,1	9	0,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	13616	704	5,2	38	0,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	10309	465	4,5	12	0,1
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4913	30	0,6	13	0,3
Təhsil	5815	275	4,7	3	0,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2925	116	4,0	18	0,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2632	126	4,8	4	0,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	27937	344	1,2	50	0,2
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	99	0	0,0	0	0,0

2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin 21,9 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 14,2 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 10,8 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 9,9 faizi “Emal sənayesi”, 8,5 faizi “Tikinti”, 5,4 faizi “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, 5,1 faizi “Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 43,9 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 8,5 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 6,6 faizi “Tikinti”, 6,5 faizi “Emal sənayesi”, 5,6 faizi “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Cədvəl 58

**Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş statistik vahidlərin
(fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayının
mülkiyyət növlərinə görə strukturu**

Mülkiyyət növləri	01.07.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	190813	8328	4,4	352	0,2
o cümlədən: Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10731	92	0,9	76	0,7
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1743	0	0,0	1	0,1
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	178339	8236	4,6	275	0,2
ondan: xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	17301	850	4,9	25	0,1
birgə müəssisələr	3601	124	3,4	1	0,0

* Bələdiyyələr də daxil edilməklə

2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin 98,9 faizi xüsusi mülkiyyətli (o cümlədən 10,2 faizi tam xarici investisiyalı, 1,5 faizi birgə mülkiyyətli) müəssisələrin payına düşür.

Cədvəl 59

İqtisadi rayonlar üzrə statistik vahidlərin Dövlət reyestrinin tərkibinin dəyişməsi (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

İqtisadi rayonlar	01.07.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2023-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	190813	8328	4,4	352	0,2
Bakı şəhəri	123131	6631	5,4	199	0,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası	2429	345	14,2	10	0,4
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	12374	444	3,6	30	0,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	2525	35	1,4	9	0,4
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	5450	111	2,0	4	0,1
Qarabağ iqtisadi rayonu	4928	92	1,9	7	0,1
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	4103	96	2,3	32	0,8
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	4890	57	1,2	8	0,2
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	7814	150	1,9	5	0,1
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	5523	109	2,0	17	0,3
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	5785	54	0,9	7	0,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	5800	96	1,7	13	0,2
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	1144	36	3,1	0	0,0
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	4917	72	1,5	11	0,2

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin 64,5 faizi Bakıda yerləşmişdir. Hesabat dövründə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 79,6 faizi Bakıda, 5,3 faizi Abşeron-Xızı, 4,1 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikası, 1,8 faizi Lənkəran-Astara, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatda alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Naxçıvan Muxtar Respublikasında (14,2%), Bakı şəhərində (5,4%), Abşeron-Xızı iqtisadi rayonunda (3,6%), Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda (3,1%), Qazax-Tovuz iqtisadi rayonunda (2,3%), Gəncə-

Daşkəsən və Mərkəzi Aran iqtisadi rayonlarında (hər birində 2,0%) daha fəal olmuşdur.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 199, Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu üzrə 32, Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu üzrə 30, Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu üzrə 17, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə 13, Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu üzrə 11, Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə 10, Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu üzrə 9, Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu üzrə 8, Qarabağ və Mil-Muğan iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 7, Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu üzrə 5, Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu üzrə 4 statistik vahid ləğv edilmişdir.

2023-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkədə mövcud olan mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 21 dekabr tarixli 556 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin bölgüsü meyarları”na uyğun olaraq “işçilərin orta siyahı sayı” və “illik gəlir” meyar göstəriciləri əsasında müəyyən edilmişdir.

Cədvəl 60

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.07.2023-cü il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	159215	100,0	91,9
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	11120	7,0	95,0
Mədəncixarma sənayesi	830	0,5	78,6
Emal sənayesi	9294	5,8	85,6
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	153	0,1	44,9

Fəaliyyət növləri	01.07.2023-cü il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	...ardı
			Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	508	0,3	73,5
Tikinti	15457	9,7	88,7
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	54753	34,4	92,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	4537	2,9	87,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	4208	2,6	90,4
İnformasiya və rabitə	5011	3,2	91,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1773	1,1	78,0
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2202	1,4	87,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	11970	7,5	92,9
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	9694	6,1	95,3
Təhsil	3345	2,1	91,7
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1937	1,2	79,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1975	1,2	91,6
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	20448	12,9	98,6

Göründüyü kimi, 2023-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 91,9 faizini mikro sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (34,4%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (12,9%), “Tikinti” (9,7%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (7,5%) və “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (7,0%) sahələrində yaradılmışdır.

**Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət
növləri üzrə sayı**

Fəaliyyət növləri	01.07.2023- cü il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında kiçik sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	9656	100,0	5,6
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	394	4,1	3,4
Mədənçıxarma sənayesi	125	1,3	11,8
Emal sənayesi	1027	10,6	9,5
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	41	0,4	12,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	65	0,7	9,4
Tikinti	1275	13,2	7,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	2987	30,9	5,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	445	4,6	8,5
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	333	3,4	7,1
İnformasiya və rabitə	332	3,4	6,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	411	4,3	18,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	236	2,5	9,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	704	7,3	5,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	366	3,8	3,6
Təhsil	214	2,2	5,9
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	337	3,5	13,9
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	128	1,3	6,0
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	236	2,5	1,2

2023-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 5,6 faizini kiçik sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (30,9%), “Tikinti” (13,2%), “Emal sənayesi” (10,6%) və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (7,3%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 62

Orta sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri
üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.07.2023-cü il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Orta sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında orta sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	3554	100,0	2,0
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	171	4,8	1,4
Mədənçıxarma sənayesi	59	1,7	5,6
Emal sənayesi	409	11,5	3,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	125	3,5	36,7
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	97	2,7	14,0
Tikinti	571	16,1	3,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	1048	29,5	1,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	183	5,1	3,5
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	96	2,7	2,1
İnformasiya və rabitə	129	3,6	2,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	62	1,7	2,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	63	1,8	2,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	168	4,7	1,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	88	2,5	0,9
Təhsil	73	2,1	2,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	115	3,2	4,7

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.07.2023-cü il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Orta sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında orta sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	48	1,4	2,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	49	1,4	0,2

2023-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 2,0 faizini orta sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (29,5%), “Tikinti” (16,1%), “Emal sənayesi” (11,5%) və “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” (5,1%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 63

İri sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.07.2023-cü il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	İri sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında iri sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	814	100,0	0,5
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	25	3,1	0,2
Mədəncixarma sənayesi	42	5,2	4,0
Emal sənayesi	125	15,4	1,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	22	2,7	6,4
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	21	2,6	3,1
Tikinti	128	15,7	0,7
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	181	22,2	0,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	52	6,4	1,0

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.07.2023-cü il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	İri sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında iri sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	20	2,5	0,4
İnformasiya və rabitə	25	3,1	0,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	28	3,4	1,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	13	1,6	0,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	41	5,0	0,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	23	2,8	0,2
Təhsil	14	1,7	0,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	43	5,3	1,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	5	0,6	0,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	6	0,7	0,0

2023-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 0,5 faizini iri sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (22,2%), “Tikinti” (15,7%), “Emal sənayesi” (15,4%) və “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” (6,4%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 64

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.07.2023-cü il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	159215	100,0
Bakı şəhəri	107458	67,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	1168	0,7
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	10734	6,7
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1731	1,1
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	4041	2,5

...ardı

İqtisadi rayonlar	01.07.2023-cü il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
Qarabağ iqtisadi rayonu	3587	2,3
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	2876	1,8
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	3765	2,4
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	6371	4,0
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	3901	2,4
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	4689	2,9
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	4270	2,7
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	719	0,5
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	3905	2,5

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin 67,5 faizi Bakıda, 6,7 faizi Abşeron-Xızı, 4,0 faizi Lənkəran-Astara, 2,9 faizi Mil-Muğan, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 65

**Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi
rayonlar üzrə bölgüsü**

İqtisadi rayonlar	01.07.2023-cü il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	9656	100,0
Bakı şəhəri	6754	69,9
Naxçıvan Muxtar Respublikası	151	1,6
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	642	6,6
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	132	1,4
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	310	3,2
Qarabağ iqtisadi rayonu	175	1,8
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	214	2,2
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	212	2,2
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	184	1,9
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	266	2,8
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	161	1,7
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	252	2,6
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	49	0,5
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	154	1,6

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin 69,9 faizi Bakıda, 6,6 faizi Abşeron-Xızı, 3,2 faizi Gəncə-Daşkəsən, 2,8 faizi Mərkəzi Aran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 66

Orta sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.07.2023-cü il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	3554	100,0
Bakı şəhəri	2336	65,7
Naxçıvan Muxtar Respublikası	101	2,8
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	216	6,1
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	47	1,3
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	105	3,0
Qarabağ iqtisadi rayonu	76	2,1
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	79	2,2
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	107	3,0
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	75	2,1
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	120	3,4
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	73	2,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	121	3,4
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	10	0,3
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	88	2,5

Orta sahibkarlıq subyektlərinin 65,7 faizi Bakıda, 6,1 faizi Abşeron-Xızı, hər biri üzrə 3,4 faizi Mərkəzi Aran və Şəki-Zaqatala, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

İri sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.07.2023-cü il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	814	100,0
Bakı şəhəri	640	78,6
Naxçıvan Muxtar Respublikası	16	2,0
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	59	7,2
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	4	0,5
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	19	2,3
Qarabağ iqtisadi rayonu	12	1,5
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	5	0,6
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	7	0,9
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	7	0,9
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	13	1,6
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	6	0,7
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	9	1,1
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	1	0,1
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	16	2,0

İri sahibkarlıq subyektlərinin 78,6 faizi Bakıda, 7,2 faizi Abşeron-Xızı, 2,3 faizi Gəncə-Daşkəsən, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

2023-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 1 milyon 275 mini keçmişdir.

Cədvəl 68

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	01.07.2023-cü il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	1275143	100,0
o cümlədən:		
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	464023	36,4
Mədənçıxarma sənayesi	1142	0,1
Emal sənayesi	26268	2,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	92	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	1122	0,1
Tikinti	26436	2,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	249718	19,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	139306	10,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	47527	3,7
İnformasiya və rabitə	13427	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	3624	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	16169	1,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	29413	2,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	26147	2,0
Təhsil	15048	1,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	7980	0,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	15498	1,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	118572	9,3
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	73631	5,8

Hesabat dövründə hər dörd fərdi sahibkardan üçü “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” və “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” sahələri üzrə qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 69

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.07.2023-cü il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	1275143	100,0
Bakı şəhəri	344248	27,0
Naxçıvan Muxtar Respublikası	38515	3,0
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	68301	5,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	37989	3,0
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	79934	6,3
Qarabağ iqtisadi rayonu	81525	6,4
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	99518	7,8
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	79598	6,2
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	130182	10,2
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	89391	7,0
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	65355	5,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	85928	6,7
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	4769	0,4
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	69890	5,5

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (27,0%), Lənkəran-Astara (10,2%), Qazax-Tovuz (7,8%) və Mərkəzi Aran (7,0%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyata alınmışdır.

**İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü**

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	989438	100,0	285705	100,0
o cümlədən:				
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	348038	35,2	115985	40,6
Mədənçıxarma sənayesi	1079	0,1	63	0,0
Emal sənayesi	21157	2,1	5111	1,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	85	0,0	7	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	1039	0,1	83	0,0
Tikinti	25579	2,6	857	0,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	196629	19,9	53089	18,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	135478	13,7	3828	1,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	39900	4,0	7627	2,7
İnformasiya və rabitə	10683	1,1	2744	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2707	0,3	917	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	11420	1,2	4749	1,7
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	19657	2,0	9756	3,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	16678	1,7	9469	3,3
Təhsil	5349	0,5	9699	3,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	4972	0,5	3008	1,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	13354	1,3	2144	0,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	78161	7,9	40411	14,1
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	57473	5,8	16158	5,7

Fərdi sahibkarların 77,6 faizini kişilər, 22,4 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 34,1 faizini, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” fəaliyyət sahəsində 25,0 faizini, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” fəaliyyət sahəsində isə 21,3 faizini təşkil edir.

Cədvəl 71

**İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü**

İqtisadi rayonlar	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	989438	100,0	285705	100,0
Bakı şəhəri	260931	26,4	83317	29,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası	28978	2,9	9537	3,3
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	53721	5,4	14580	5,1
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	31560	3,2	6429	2,3
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	59512	6,0	20422	7,1
Qarabağ iqtisadi rayonu	66747	6,7	14778	5,2
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	72450	7,3	27068	9,5
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	62656	6,3	16942	5,9
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	100844	10,2	29338	10,3
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	70215	7,1	19176	6,7
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	55180	5,6	10175	3,6
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	66930	6,8	18998	6,6
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	3842	0,4	927	0,3
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	55872	5,7	14018	4,9

Sahibkar qadınların 29,2 faizi Bakıda, 10,3 faizi Lənkəran-Astara, 9,5 faizi Qazax-Tovuz, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişdir.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Qazax-Tovuz (27,2%), Gəncə-Daşkəsən (25,5%), Naxçıvan Muxtar Respublikası (24,8%), Bakı (24,2%), Lənkəran-Astara (22,5%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Əhalinin gəlirləri

İlkin məlumatlara görə, 2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 14,7 faiz artaraq 37871,1 milyon manat və ya hər nəfərə orta hesabla 3734,8 manat olmuşdur.

Əhalinin sərəncamında qalan gəlirləri 33424,9 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 72

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2023-cü il yanvar-iyun aylarında	2022-ci il yanvar-iyun aylarında ^{*)}	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	37871,1	33017,4	114,7
hər nəfərə, manat	3734,8	3276,2	114,0
Sərəncamda qalan gəlirlər, milyon manat	33424,9	29153,2	114,7
hər nəfərə, manat	3296,3	2892,8	114,0

^{*)} 2022-ci ilin aylıq göstəriciləri dövr üzrə yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əməkhaqqı

2023-cü ilin yanvar-may aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdlarla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 11,1 faiz artaraq 916,8 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft-qaz sektorunda 3655,6 manat, qeyri neft-qaz sektorunda 864,2 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 871,2 manat, özəl müəssisələrdə isə 967,4 manat olmuşdur.

Cədvəl 73

2023-cü ilin yanvar-may aylarında iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı (manat)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	916,8	871,2	967,4
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	536,7	525,6	544,4
Mədənçıxarma sənayesi	3 501,2	2 169,7	4 219,4
Emal sənayesi	828,2	1107,3	785,3
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	931,4	930,1	996,8
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	688,0	639,2	1 183,5
Tikinti	1 033,5	926,5	1 066,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	615,0	806,8	613,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1 218,9	1 272,2	1 144,5
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	715,4	1 390,8	683,0
İnformasiya və rabitə	1 512,2	1 265,1	1 707,4
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2 503,2	2 757,8	2 440,6
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	880,5	967,4	844,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 550,3	997,6	2 118,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	551,1	501,2	696,9
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	1 283,8	1 325,2	447,0
Təhsil	696,2	689,6	847,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	790,2	813,0	679,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	728,4	665,7	1 325,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	1 051,0	1 679,9	916,1

Mədənçıxarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, eləcə də informasiya və rabitə sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

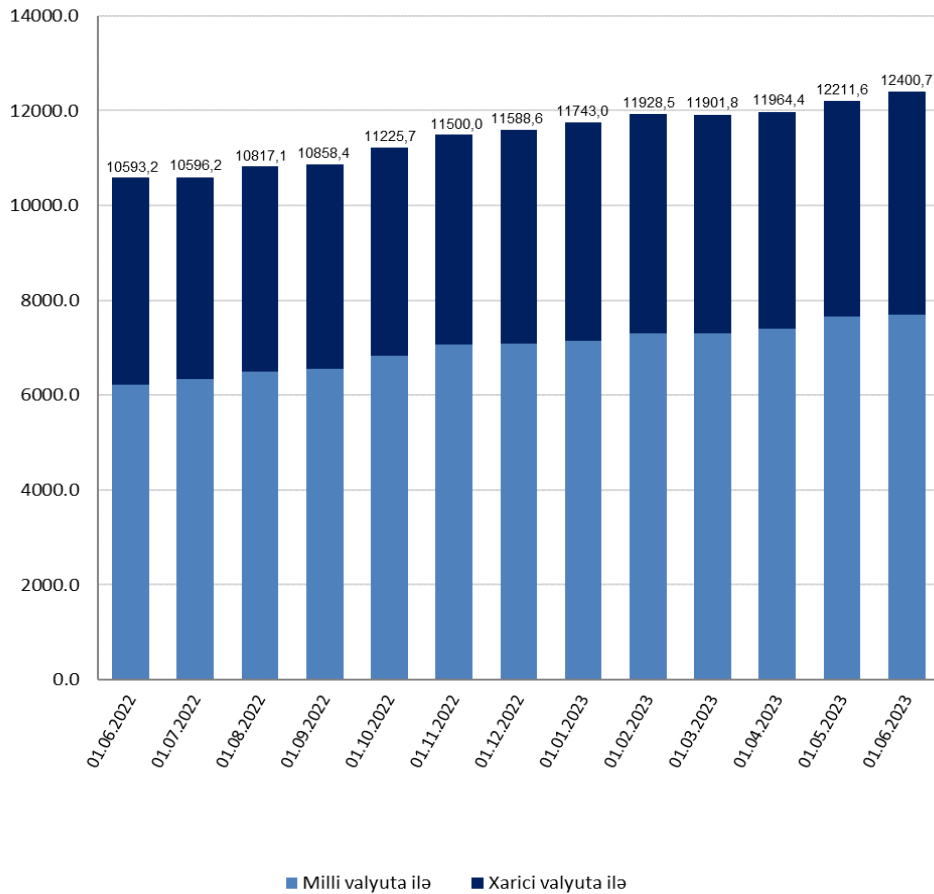
Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

Mərkəzi Bankın məlumatına görə əhalinin banklardakı əmanətlərinin məbləği il ərzində 17,1 faiz artaraq 2023-cü il iyun ayının 1-nə milli valyuta ekvivalentində 12400,7 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 62,0 faizi milli, 38,0 faizi xarici valyutada qoyulmuş, milli valyutada olan əmanətlərin məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 23,4 faiz, xarici valyutada qoyulmuş əmanətlərin məbləği isə 8,0 faiz artmışdır.

Cədvəl 74

Əhalinin əmanətləri

	2023-cü il iyunun 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	12400,7	117,1
o cümlədən:		
milli valyutada	7686,8	123,4
xarici valyutada	4713,9	108,0

Əhalinin əmanətləri, milyon manat

İyun ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya 1,84 (1,84) manata, 100 Türk lirəsinə 7,27 (8,62) manata, 100 Rus rubluna 2,05 (2,21) manata bərabər olmuşdur.

Dемоqrafik vəziyyət

Əhalinin son siyahıyaalınmasının nəticəsi əsasında hesablanmış əhalinin sayı 2023-cü il iyun ayının 1-i vəziyyətinə 10148057^{*)} nəfər təşkil etmişdir. Əhalinin 54,6 faizini şəhər, 45,4 faizini kənd sakinləri, 49,8 faizini kişilər, 50,2 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Cədvəl 75

Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar - may ayları üzrə					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2023	2022	artım (+) azalma (-)	2023	2022	2023-cü il 2022-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	20394	22141	-1747	4,9	5,3	92,5
doğulanlar	46544	50239	-3695	11,1	12,0	92,5
ölənlər	26150	28098	-1948	6,2	6,7	92,5
Nikahlar	19381	23387	-4006	4,6	5,6	82,1
Boşanmalar	9040	6323	+2717	2,2	1,5	146,7

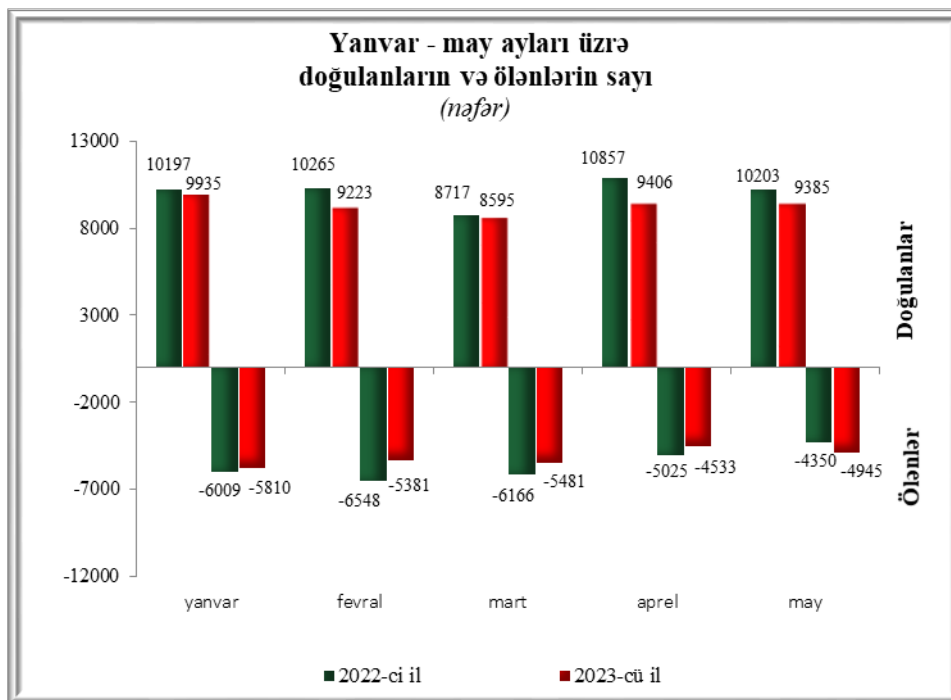
¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Cari ilin yanvar-may aylarında Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən ölkə üzrə 46544 doğulan körpə qeydə alınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici azalaraq 12,0-dan 11,1-ə düşmüşdür. Doğulanlar arasında oğlan uşaqlarının xüsusi çəkisi 53,1 faiz, qız uşaqlarının xüsusi çəkisi isə 46,9 faiz olmuşdur. Doğulan körpələrdən 1360-ı əkiz, 72-si üçəm, 4-ü isə dördəm olmuşdur.

Ölkədə cari ilin yanvar-may ayları ərzində 26150 ölüm halı qeydə alınmış və 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici azalaraq 6,7-dən 6,2-yə düşmüşdür.

^{*)} Azərbaycan Respublikasının Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdirildiyi ərazisindəki əhali istisna olmaqla.

Qrafik 33



Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən bu ilin ilk beş ayında 19381 nikah və 9040 boşanma halları qeydə alınmış və 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı azalaraq 5,6-dan 4,6-ya düşmüş, boşanmaların sayı isə 1,5-dən 2,2-yə qədər artmışdır.

Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri

Tahir Budaqov

Ə L A V Ə L Ə R

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)
--	----------------	--	-----------------------------	--

2022-ci il

2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	105,4	2,1d.	112,5	102,9
yanvar-fevral	104,6	2,1d.	112,2	103,0
yanvar-mart	103,9	2,2d.	112,2	103,1
yanvar-aprel	102,7	2,2d.	112,4	103,0
yanvar-may	103,3	2,2d.	112,6	103,1
yanvar-iyun	102,1	2,2d.	112,9	102,9
yanvar-iyul	101,5	2,2d.	113,0	102,9
yanvar-avqust	99,9	2,2d.	113,2	102,8
yanvar-sentyabr	99,4	2,1d.	113,4	102,9
yanvar-oktyabr	99,0	2,0d.	113,7	102,9
yanvar-noyabr	98,9	193,6	113,8	103,0
yanvar-dekabr	98,9	184,3	113,9	103,1

2023-cü il

2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	95,7	104,7	113,6	102,9
yanvar-fevral	97,2	98,0	113,9	102,8
yanvar-mart	96,8	91,2	113,8	103,0
yanvar-aprel	97,6	90,9	113,5	102,9
yanvar-may	98,1	88,0	113,1	102,9
yanvar-iyun	98,4	85,2	112,7	103,0

**2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında
əsas kapitala yönəldilmiş investisiyalar
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)**

	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	7148,3	110,4
ondan:		
tikinti-quraşdırma işlərinə	5048,7	107,6
ümumi yekundan:		
məhsul istehsalı sahələrinə	4322,9	111,2
xidmət sahələrinə	2426,6	110,8
yaşayış evlərinin tikintisinə	398,8	100,2
ümumi yekundan:		
neft-qaz sektoruna	2809,0	121,4
qeyri neft-qaz sektoruna	4339,3	104,2
ondan:		
qeyri neft-qaz emal sənayesi	143,2	44,3
ümumi yekundan:		
xarici mənbələrdən yönəldilmiş vəsaitlər	1939,4	117,4
o cümlədən		
neft-qaz sektoru	1615,8	124,4
qeyri neft-qaz sektoru	323,6	91,9
daxili mənbələrdən yönəldilmiş vəsaitlər	5208,9	108,0
o cümlədən		
neft-qaz sektoru	1193,2	117,7
qeyri neft-qaz sektoru	4015,7	105,4
İstifadəyə verilmişdir:		
Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr	891,7	113,4
Ümumi təhsil müəssisələri, şagird yeri	1536	-
Məktəbəqədər təhsil müəssisələri, yer	240	-
Xəstəxanalar, çarpayı	19	-

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2019			
Yanvar	2 658,8	1 279,1	8 304,1
Aprel	2 672,7	1 284,8	8 563,7
İyul	2 674,0	1 284,9	8 542,7
Oktyabr	2 669,4	1 284,0	8 451,9
2020			
Yanvar	2 646,6	1 278,2	8 189,2
Aprel	2 658,3	1 284,9	8 386,0
İyul	2 666,8	1 286,2	8 395,7
Oktyabr	2 665,0	1 286,7	8 308,6
2021			
Yanvar	2 650,7	1 280,5	8 089,7
Aprel	2 660,8	1 286,9	8 279,2
İyul	2 663,7	1 287,6	8 267,3
Oktyabr	2 666,6	1 289,2	8 197,3
2022			
Yanvar	2 648,8	1 288,0	7 899,7
Aprel	2 666,9	1 295,3	8 168,8
İyul	2 654,5	1 295,2	8 032,5
Oktyabr	2 646,6	1 295,4	7 928,4
2023			
Yanvar	2 618,1	1 288,8	7 751,7
Aprel	2 551,8	1 253,2	7 360,8
İyul	2 545,3	1 253,9	7 322,3

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında	2022-ci ilin müvafiq dövründə	2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	109 200,3	102 584,6	106,4
o cümlədən:			
Dəmir yolu	9 157,8	8 577,4	106,8
Dəniz	4 514,7	3 710,0	121,7
Hava	143,8	245,6	58,6
Boru kəməri	34 623,2	32 073,7	107,9
neft kəməri	19 649,7	17 747,1	110,7
qaz kəməri	14 973,5	14 326,6	104,5
Avtomobil	60 760,8	57 977,9	104,8

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında	2022-ci ilin müvafiq dövründə	2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	46 989,5	44 401,4	105,8
o cümlədən:			
Dəmir yolu	3 462,9	3 313,4	104,5
Dəniz	2 060,5	1 836,0	112,2
Hava	1 306,9	1 531,9	85,3
Boru kəməri	33 511,0	31 333,7	106,9
neft kəməri	27 012,5	25 332,5	106,6
qaz kəməri	6 498,5	6 001,2	108,3
Avtomobil	6 648,2	6 386,4	104,1

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında	2022-ci ilin müvafiq dövründə	2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	894 372,4	762 526,4	117,3
o cümlədən:			
Dəmir yolu	3 239,1	2 127,8	152,2
Dəniz	10,5	9,9	106,1
Hava	1 233,3	824,7	149,5
Metro	108 776,5	99 342,0	109,5
Avtomobil	781 113,0	660 222,0	118,3
avtobus	743 810,9	622 957,2	119,4
taksi	37 302,1	37 264,8	100,1

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2023-cü ilin yanvar-iyun aylarında	2022-ci ilin müvafiq dövründə	2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	15 659,4	12 983,3	120,6
o cümlədən:			
Dəmir yolu	150,8	75,3	2,0 d.
Dəniz	5,0	4,7	106,4
Hava	2 341,6	1 623,1	144,3
Metro	1 283,9	1 172,5	109,5
Avtomobil	11 878,1	10 107,7	117,5
avtobus	11 123,1	9 355,0	118,9
taksi	755,0	752,7	100,3

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri

	2022		2023	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	3630,3	102,9	4298,0	102,9
Fevral	3321,9	103,3	3918,7	102,7
Mart	4046,2	103,0	4791,8	103,3
I rüb	10998,4	103,1	13008,5	103,0
Aprel	2928,9	103,3	3399,4	102,2
May	3786,0	103,0	4361,6	103,0
İyun	4807,0	101,9	5543,1	104,0
II rüb	11521,9	101,5	13304,1	102,8
Yanvar-iyun	22520,3	102,9	26312,6	103,0
İyul	4211,2	103,3		
Avqust	4143,0	101,7		
Sentyabr	4678,6	103,3		
III rüb	13032,8	101,7		
Yanvar-sentyabr	35553,1	102,9		
Oktyabr	4849,7	102,1		
Noyabr	4708,2	103,8		
Dekabr	7060,0	103,5		
IV rüb	16617,9	102,3		
İllik	52171,0	103,1		

**Mal qrupları üzrə
pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri**

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq malları	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2022				
Yanvar	1998,0	102,5	1632,3	103,5
Fevral	1856,3	102,8	1465,6	103,7
Mart	2358,0	102,3	1688,2	103,9
I rüb	6212,3	102,6	4786,1	103,7
Aprel	1735,7	102,8	1193,2	103,9
May	2178,3	102,0	1607,7	104,2
İyun	2509,3	101,2	2297,7	102,5
II rüb	6423,3	102,0	5098,6	103,4
Yanvar - iyun	12635,6	102,3	9884,7	103,6
İyul	2391,2	102,3	1820,0	104,4
Avqust	2399,2	100,9	1743,8	102,6
Sentyabr	2588,1	103,2	2090,5	103,3
III rüb	7378,5	102,2	5654,3	103,5
Yanvar - sentyabr	20014,1	102,3	15539,0	103,6
Oktyabr	2684,3	101,1	2165,4	103,4
Noyabr	2655,9	102,9	2052,3	105,0
Dekabr	4025,9	103,1	3034,1	103,9
IV rüb	9366,1	102,3	7251,8	104,0
Yanvar - dekabr	29380,2	102,3	22790,8	104,0
2023				
Yanvar	2399,8	102,2	1898,2	103,6
Fevral	2219,3	102,1	1699,4	103,3
Mart	2811,2	102,1	1980,6	105,1
I rüb	7430,3	102,1	5578,2	104,1
Aprel	2028,4	101,5	1371,0	103,2
May	2497,3	101,7	1864,3	104,7
İyun	2886,9	103,2	2656,2	104,8
II rüb	7412,6	102,0	5891,5	104,3
Yanvar - iyun	14842,9	102,1	11469,7	104,2

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2022-ci il		2023-cü il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	89 813,6	223,7	130 563,3	122,1
Fevral	86 634,3	178,8	124 930,1	121,9
Mart	111 576,2	161,4	159 272,8	122,0
I rüb	288 024,1	182,9	414 766,2	121,9
Aprel	101 232,9	129,6	154 468,9	130,9
May	114 125,8	129,3	174 062,0	131,6
İyun	147 492,1	146,4	195 536,8	116,0
II rüb	362 850,8	153,1	524 067,7	124,9
Yanvar-iyun	650 874,9	153,8	938 833,9	123,5
İyul	141 719,5	130,5		
Avqust	139 049,8	131,6		
Sentyabr	135 681,4	134,1		
III rüb	416 450,7	131,9		
Yanvar-sentyabr	1 067 325,6	144,8		
Oktyabr	148 933,0	125,4		
Noyabr	162 680,1	137,0		
Dekabr	207 046,8	110,9		
IV rüb	518 659,9	122,0		
İllik	1 585 985,5	137,0		

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

	2022-ci il		2023-cü il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	734,2	106,6	873,8	108,5
Fevral	670,0	103,3	851,1	114,0
Mart	708,1	105,3	883,2	112,6
I rüb	2 112,3	105,2	2 608,1	111,6
Aprel	717,5	112,9	895,9	112,8
May	682,3	112,9	916,6	121,6
İyun	677,5	104,2	907,5	122,0
II rüb	2 077,3	104,0	2 720,0	118,7
Yanvar-iyun	4 189,6	107,4	5 328,1	115,1
İyul	720,9	105,8		
Avqust	730,8	108,2		
Sentyabr	775,0	111,3		
III rüb	2 226,7	108,4		
Yanvar-sentyabr	6 416,3	107,8		
Oktyabr	810,5	100,3		
Noyabr	902,8	110,2		
Dekabr	1 123,8	114,1		
IV rüb	2 837,1	108,6		
İllik	9 253,4	108,0		

Dövlət büdcəsinin aylıq və rüblük icrası

	Dövlət büdcəsinin gəlirləri		Dövlət büdcəsinin xərcləri	
	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2022-ci il				
Yanvar	2746,8	118,4	983,4	79,8
Fevral	1879,1	110,0	1701,8	76,0
Mart	2383,5	139,6	2944,3	143,3
I rüb	7009,4	122,2	5629,5	101,9
Aprel	3678,0	147,3	2539,2	126,7
May	1754,7	116,8	2281,2	124,1
İyun	1763,3	87,3	2486,7	111,8
II rüb	7196,0	119,6	7307,1	120,4
İyul	3697,8	161,2	2398,2	114,7
Avqust	2281,4	120,8	2817,1	144,8
Sentyabr	2216,8	114,6	2318,8	111,2
III rüb	8196,0	134,0	7534,1	123,1
Oktyabr	4627,6	195,9	2735,4	110,6
Noyabr	1949,0	78,2	2769,4	130,3
Dekabr	1701,6	46,4	6087,6	119,3
IV rüb	8278,2	97,1	11592,4	119,5
2023-cü il				
Yanvar	4006,5	145,9	1457,9	148,3
Fevral	1870,9	99,6	2202,5	129,4
Mart	2412,6	101,2	2906,6	98,7
I rüb	8290,0	118,3	6567,0	116,7
Aprel	3874,9	105,4	2362,8	93,1
May	1796,1	102,4	2212,6	97,0

**2023-cü ilin yanvar-may aylarında Azərbaycanın tərəfdaş
ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri***

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	22953074,0	6838741,3	16114332,7
o cümlədən:			
İtaliya	7596721,6	178458,6	7418263,0
Türkiyə	3570298,0	964363,6	2605934,4
Rusiya	1789562,5	1319415,3	470147,2
Çin	1052301,0	1003660,3	48640,7
Almaniya	778926,8	408360,4	370566,4
Hindistan	700787,3	88694,3	612093,0
Yunanıstan	700704,7	7004,1	693700,6
İspaniya	688240,6	35998,4	652242,2
İsrail	644250,3	9066,6	635183,7
Çexiya	418375,0	36180,6	382194,4
Gürcüstan	396810,6	37349,1	359461,5
Türkmənistan	392747,8	354423,7	38324,1
Rumıniya	383992,4	30506,3	353486,1
Fransa	339176,1	265346,8	73829,3
İrlandiya	277008,2	12957,8	264050,4
İran	212612,3	205054,0	7558,3
Qazaxıstan	194179,8	144412,6	49767,2
Amerika Birləşmiş Ştatları	192608,1	188634,8	3973,3
Avstriya	184392,0	31769,2	152622,8
Yaponiya	168247,0	160462,5	7784,5
Koreya	153169,7	152941,2	228,5
Belarus	142631,3	129744,5	12886,8
Vyetnam	141867,4	56716,5	85150,9
Ukrayna	136431,8	101035,4	35396,4
Bolqarıstan	136058,8	11828,2	124230,6
Digər ölkələr	1560972,9	904356,5	656616,4

*Gömrük məlumatı

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu

milyon ABŞ dolları

Dövr	2023-cü il			2022-ci il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:		Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr
Yanvar	464,3	-321,4	785,7	2109,6	-35,8	2145,4
Fevral	1405,1	-251,1	1656,2	1898,2	-63,4	1961,6
Mart	1842,6	-321,0	2163,6	1058,3	-137,6	1195,9
I rüb	3712,0	-893,5	4605,5	5066,1	-236,8	5302,9
Aprəl	3575,3	-283,2	3858,5	2726,4	-247,8	2974,2
May	1988,3	-281,1	2269,4	2496,6	-295,8	2792,4
İyun				1841,8	-226,2	2068,0
II rüb				7064,8	-769,8	7834,6
I y/illik				12130,9	-1006,6	13137,5
İyul				2956,7	-206,7	3163,4
Avqust				2328,1	-295,8	2623,9
Sentyabr				1892,5	-357,9	2250,4
III rüb				7177,3	-860,4	8037,7
9 aylıq				19308,2	-1867,0	21175,2
Oktyabr				3868,8	-294,7	4163,5
Noyabr				334,8	-229,4	564,2
Dekabr				94,9	-387,1	482,0
IV rüb				4298,5	-911,2	5209,7
İllik				23606,7	-2778,2	26384,9

**2023-cü ilin yanvar-may aylarında ixrac olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2023-cü ilin yanvar-may aylarında		2022-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, ton	103536,1	103385,8	120,0	104,5
Təzə meyvə, ton	81332,0	111671,6	112,6	107,5
Kartof, ton	52838,9	23381,4	158,6	157,7
Çay, ton	279,1	2506,4	31,5	48,7
Bitki yağları, ton	873,3	1721,4	18,4	21,3
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	716,0	1224,9	143,2	144,9
Şəkər, ton	18581,2	13340,4	128,6	143,8
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	4214,2	6148,1	156,5	189,1
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	6359,4	7718,1	138,5	139,5
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	145,7	2759,4	192,5	2,6 d.
Tütün, ton	1090,0	2468,1	43,6	29,1
Bentonit gili, ton	76300,1	6090,5	98,5	115,3
Sement klinkerləri, ton	262974,1	14396,7	114,3	150,9
Mineral gübrələr, ton	104722,5	30396,5	85,0	36,2
Xam neft, min ton	11752,6	7220253,4	103,2	89,6
Xam neft, min ton (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	10136,6	5893131,0	89,1	69,7
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, ton	51027,3	48683,8	2,1 d.	2,4 d.
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, ton	377768,2	192105,8	181,2	175,2
Maye qaz, ton	9945,5	477,4	118,1	12,9
Təbii qaz, milyon kub metr	9362,8	7103082,7	99,0	118,6
Təbii qaz, milyon kub metr (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	10067,2	5079430,4	105,5	79,4
Neft koksu, ton	126218,9	39904,3	197,1	3,3 d.
Polietilen, ton	66488,5	68621,6	151,7	110,2
Polipropilen, ton	80607,0	92294,1	2,4 d.	177,5

...ardı

Malların adı	2023-cü ilin yanvar-may aylarında		2022-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Pambıq lifi, ton	27003,4	50377,2	52,0	40,7
Pambıq ipliği, ton	5120,4	15324,7	97,3	69,5
Qara metallardan borular, ton	11602,8	16282,8	113,2	153,8
Qara metallardan yarımfabrikatlar, ton	8495,4	4713,6	35,4	28,2
Qara metaldan çubuqlar, ton	20258,0	13144,2	93,8	75,6
Emal olunmamış alüminium, ton	18590,3	45081,3	113,5	84,9

Cədvəl 91

2023-cü ilin yanvar-may aylarında idxal olunan mühüm növ məhsullar

Malların adı	2023-cü ilin yanvar-may aylarında		2022-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	2636,8	10431,6	2,5 d.	2,2 d.
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	13200,0	19131,4	108,3	101,8
Kərə yağ, digər süd yağları və pastaları, ton	7484,4	41310,1	83,8	83,2
Kartof, ton	87090,6	25880,2	79,1	84,9
Təzə tərəvəz, ton	19628,6	11504,3	98,9	97,9
Təzə meyvə, ton	62679,3	63041,0	90,0	97,8
Çay, ton	5374,4	28733,7	88,4	96,1
Buğda, ton	450152,7	134904,0	126,6	108,8
Bitki yağları, ton	50447,4	65638,6	85,2	69,7
Xam şəkər, ton	104705,5	63087,9	99,2	110,8
Şokolad və şokolad məhsulları, ton	12041,8	44787,2	105,9	126,5
Unlu qənnadı məmulatları, ton	16933,0	44969,0	106,4	131,9
Siqaretlər, milyon ədəd	73,8	1712,0	132,0	147,8
Sement, ton	8424,9	1890,5	69,8	81,9

...ardı

Malların adı	2023-cü ilin yanvar-may aylarında		2022-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Dərman vasitələri, ton	13366,1	224209,3	108,4	106,7
Mineral gübrələr, ton	45268,9	29218,5	151,6	127,0
Sintetik yuyucu vasitələr, ton	37454,3	41385,6	125,0	140,4
Polietilen, ton	27769,3	36319,1	173,1	151,0
Polipropilen, ton	8355,2	12494,8	150,2	119,4
Rezin şinlər, ədəd	1050486	43679,1	118,1	126,2
Polad prokatı, ton	187326,0	134130,8	2,3 d.	141,1
Qara metallardan çubuqlar, ton	37514,0	23677,5	100,1	75,7
Qara metallardan künclüklər, ton	12571,5	10885,8	145,2	115,2
Qara metallardan borular, ton	50324,2	74237,9	133,6	125,0
Məişət kondisionerləri, ədəd	89015	25500,8	96,5	86,9
Məişət soyuducuları, ədəd	14813	4565,5	175,4	146,0
Paltaryuyan maşınlar, ədəd	84342	20229,3	129,2	130,4
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, ədəd	250898	79612,8	104,8	157,2
Minik avtomobilləri, ədəd	37394	549138,3	141,6	2,0 d.
Avtobuslar, ədəd	61	4116,7	20,9	9,4
Yük avtomobilləri, ədəd	2633	39490,2	142,2	101,5
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, ədəd	300197	36315,3	109,3	140,9

**2023-cü ilin yanvar-may aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Türkmənistan	Özbəkistan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul	100,7	112,1 ¹⁾	100,9	105,0 ¹⁾	103,4	97,6 ¹⁾	98,2 ¹⁾	108,2 ²⁾	106,2 ³⁾	105,5 ¹⁾	...
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	98,1	103,0	104,1	102,4	101,2	93,8 ⁴⁾	101,8	109,0	...	105,7	...
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	88,0	98,4	108,5	97,9	103,5	121,2	92,1	98,7	...	114,5	...
Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər	115,9	116,7	102,5	117,2	104,7	92,8 ¹⁾	100,7 ¹⁾	123,3	...	...	...
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	108,8	100,0	...	97,0	117,5	87,5 ¹⁾	100,7	117,6	...	100,7 ¹⁾	...
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,9	109,5	102,9	109,3	104,8	...	99,3	110,1	...	107,2	...
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,6	110,1	103,2	112,8	103,6	...	99,3	97,0	...	110,4	...
İstehlak qiymətlərinin indeksi	113,1	105,2	107,5	118,5	113,2	121,7	106,0	103,6	...	111,5	...
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	114,7 ⁵⁾	...	112,2 ⁴⁾	...	...	...	108,7*	...	...	...	...
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	119,3 ⁵⁾	...	...	...	...	...	104,3*	...	...	...	...
Sərəncamda qalan real gəlirlər	101,4 ⁵⁾	...	101,6 ⁴⁾	...	...	...	100,1*	...	...	...	...
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı	110,8 ⁴⁾	120,8	113,8	116,8*	135,4 ⁴⁾	120,1 ¹⁾	111,4 ⁴⁾	115,3 ⁴⁾	...	119,7 ¹⁾	...
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı	...	...	95,7 ¹⁾	98,0*	...	...	81,7 ⁶⁾	...	...	...	...
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	...	83,8	80,0	148,8	99,5	99,7	76,4 ⁶⁾	87,8 ⁴⁾	...	...	...

...ardı

**2023-cü ilin yanvar-may aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Türkmənistan	Özbəkistan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə)-cəmi	99,3 ⁷⁾	193,3	113,9	96,2 ⁴⁾	118,9 ⁴⁾	95,2 ⁴⁾	...	66,0	...	99,7 ⁴⁾	...
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	73,3	3,3 d.	128,1	125,0	108,7	194,1	...	79,7	...	110,4	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	101,1	133,7	91,0	90,9	142,1	81,4	...	57,3	...	96,6	...
İdxal (faktiki qiymətlərlə)- cəmi	108,8 ⁷⁾	183,3	121,4	140,5 ⁴⁾	126,8 ⁴⁾	106,7 ⁴⁾	...	120,9	...	119,9 ⁴⁾	...
o cümlədən									...		
MDB dövlətlərinə	136,1	141,0	96,7	97,8	87,7	79,6	...	106,6	...	110,0	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	99,7	2,1 d.	169,9	177,9	154,2	118,2	...	140,9	...	125,6	...

¹⁾ 2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən.

²⁾ Tacikistan Respublikasının İqtisadi inkişaf və ticarət nazirliyinin məlumatlarına əsasən.

³⁾ Türkmənistan Dövlət İnformasiya agentliyinin məlumatlarına əsasən.

⁴⁾ 2023-cü ilin yanvar-aprel ayları 2022-ci ilin yanvar-aprel aylarına nisbətən.

⁵⁾ Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən.

⁶⁾ 2023-cü ilin may ayı 2022-ci ilin may ayına nisbətən.

⁷⁾ 2023-cü ilin yanvar-aprel ayları 2022-ci ilin yanvar-aprel aylarına nisbətən Müqayisəli qiymətlərlə verilir.

* Qiymətləndirmə.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərle ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni maddi işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığımını, maddi dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsinə, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergiləridir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənasib olaraq alınan vergiləridir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər, satışa görə vergilər və s;
- ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);
- dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmində - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusişdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmumat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmumat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmnin dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində “əlavə dəyər” göstəricisi istifadə olunur.

Sənaye istehsalı indeksinin hesablanmasında mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə məlumatlar yalnız rüblük dövrilikdə nəzərə alınır.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhəlinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədən kənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisinə – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər - xam neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitləridir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş daxili vəsaitlər – mənşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitariya qovşaqlarının, vanna və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının (yemlik kökümeyvənilər, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxil edilir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasıdan əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitar kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərinə ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar, yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması, balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müayinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların

nəqliyyat vasitələrinin daşıdığı yükün həcmi daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sənişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sənişinlərin sayını əhatə edir. Sənişin daşınmasının həcmi, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsiindən asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sənişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sənişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sənişin dövriyyəsi – sənişindəşma nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə xarakterizə edir və sənişin-kilometrlə ölçülür. Sənişin dövriyyəsi daşınmış sənişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavül sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin

aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişləri ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun faktiki işləmiş müddətli işçilərin orta siyahı sayına (sosial və ödənişsiz məzuniyyətdə olan şəxslər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarında, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədaviyə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmi və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – məşğul və işsiz əhəlinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan və bir qayda olaraq qazanc (gəlir) gətirən hər hansı fəaliyyətlə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər və əcnəbilərdir.

İşsiz əhali – işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında işəxtaran kimi qeydiyyatla alınan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Bu şəxslər, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq işsiz statusu almaq hüququna malikdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhəlinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsinə səciyyəvləndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhəlinin istehlak xərclərinin ümumi

məbləğinin dəyişməsinə əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçıların qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıların gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymətləri indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikasının sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. Tikinti-quraşdırma işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin

dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma qiymətləri indeksi - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə: yükün növünə, göndərmənin ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında müvafiq akt qeydlərində olan məlumatların hər ay statistik cəhətdən işlənməsi nəticəsində əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin 10-cu baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasını yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyatdan alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.